SOUTH ... LIBRARY
15 ... 55

No. 10—Vol.-LIII

Friday,
11th March, 1955

Registered at the G P O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

THE SAME IN ALL RELIGIONS

Do not that to a neighbour which you would take ill from him.—**Grecian.**

—o—

What you would not wish done to you, do not unto others.—**Chinese.**

—o—

One should seek for others the happiness one desires for oneself.—**Buddhist.**

—o—

He sought for others the good he desired for himself. Let him pass on.—**Egyptian.**

—o—

All things whatsoever ye would that men should do to you, do ye even so to them.—**Christian.**

—o—

Let none of you treat his brother in a way he himself would dislike to be treated.—**Islam.**

—o—

The true rule in life is to guard and do by the things of others as they do by their own.—**Roman.**

—o—

Whatsoever you do not wish your neighbour to do to you, do not unto him. This is the whole law. The rest is a mere exposition of it.—**Jewish.**

—Joseph Jacobs.

Mahatma Gandhi On Religion

"THE principal faiths of the world are all based on common fundamentals. They have all produced great saints...When I was turning over the pages of the sacred books of different faiths for my own satisfaction, I became sufficiently familiar for my purpose with Christianity, Islam, Zoroastrianism, Judaism and Hinduism. In reading these texts, I can say, that I was equiminded towards all these faiths, although perhaps I was not then conscious of it. Refreshing my memory of those days, I do not find I ever had the slightest desire to criticise any of those religions merely because they were not my own, but read each sacred book in a spirit of reverence, and found the same fundamental morality in each. Some things I did not understand even now, but experience has taught me, that it is a mistake hastily to imagine, that anything that we cannot understand is necessarily wrong. Some things which I did not understand first have since become as clear as daylight. Equimindedness helps us to solve many difficulties and even when we criticise anything, we express ourselves with a humility and a courtesy, which leave no sting behind them.

The acceptance of the doctrine of Equality of Religion does not abolish the distinction between religion and irreligion. We do not propose to cultivate tolerance for irreligion. That being so, some people might object, that there would be no room left for equimindedness, if everyone took his own decision as to what was religion and what was irreligion. If we follow the law of Love, we shall not bear any hatred towards the irreligious brother. On the contrary, we shall love him, and therefore either we shall bring him to see the error of his ways, or he will point out our error, or each will tolerate the other's difference of opinion. If the other party does not observe the law of Love, he may be violent to us. If however we cherish real love for him, it will overcome his bitterness in the end. All obstacles in our path will vanish, if only we observe the golden rule, that we must not be impatient with those whom we consider to be in error, but must be prepared, if need be, to suffer in our own person."

—An Extract 'From Yeravda Mandir.'

INDIAN OPINION

FRIDAY, 11TH MARCH, 1955

Religious Controversy

A GREAT controversy is raging in Durban on the question of religious education being imparted in Indian schools. On the application of certain groups the Department of Education has agreed to the principle of such education being imparted and, we understand, regulations in this connection have been approved by the Executive Committee of the Natal Provincial Administration and will be promulgated shortly.

In past years practically all Indian schools were run by the various Christian missions. The practice in these schools was and still is to have a period during which scriptural lessons were given to the children and every child was compelled to attend this period. Today there is no compulsion. Those children who belong to a different religion are permitted to remain out during this period. In recent years many State-aided schools have come into existence which are not Christian Mission schools but they belong to various other religious groups, mainly Muslim and Hindu. Among the Hindu schools are included the Sanatan and the Arya Samaj. In practically all these State-aided schools the practice has been and still is to begin with a Christian prayer. There are some which have adopted a general prayer which nobody could object to. For that matter even the Natal Indian Teachers' Society at their annual meetings begin the proceedings with the common Christian prayer, although they have many non-Christian members.

In the circumstances, if the other non-Christian State-aided Indian schools made a request to the Department of Education to be allowed to have a period in which instructions in their own respective religions could be given, it was no great sin on their part to have done so.

The strange thing is that this controversy should have taken place to the extent of slinging mud at one another, at this late hour, while nothing was nor has ever been said against Christian scriptural classes being conducted in Christian State-aided Indian schools.

The ideal thing for all, irrespective of what religion a person may belong to, would be to teach children to have equal respect and tolerance for all religions. That is what Mahatma Gandhi believed in and practised in the institutions established by him.

After all, the essential principles embodied in all religions are exactly the same. What is contained in the Sermon on the Mount is contianed in the Bhagavad Gita, the Koran and all the other religious books. Mahatma Gandhi had as much respect for the principles laid down in the Sermon on the Mount as he had in those contained in the Bhagavad Gita. But he did not therefore leave his own religion. He discarded the things contained therein which did not appeal to his conscience. In common schools where children of various religious denominations are gathered together only such education should be given which is common and acceptable to all. In fact we would go to the extent of saying that this should be the practice in all homes.

What is really needed is a vigorous movement to eradicate the heathenish practices, which are misinterpreted as being part of the Hindu religion, of fire-walking and killing animals as offerings to God, and to stop the evils of drink, races and gambling, which are ruining the family life of our people. It is a crying shame to the Hindus in particular and the Indian community in general that these evils should be allowed to still exist. If any heart-burning is really necessary it is certainly necessary on these matters and not so much on permission being granted by the Educational authorities to impart religious education in schools. The difficulty envisaged in it could easily be overcome by establishing a common code acceptable to all. That would be much better than what has so long been quietly accepted in the existing State-aided Indian schools.

Since the above was in print we have seen the protest lodged by the Natal Indian Congress against the approval by the Executive Committee of the Natal Provincial Administration, of the principle of introducing religious instructions in Indian schools. We have not sensed any ulterior motives behind this move on the part of the authorities. It would be a pity if our schools were to be turned into sectarian schools. To avoid that is entirely in our own hands. We need not blame the Provincial authorities for that. At the same time it would be well for the Provincial authorities not to encourage the establishment of schools on sectional lines.

NON-WHITES WILL NOT BE ARMED

SENATOR J. M. CONRADIE (U.P.,) asked the Minister of Defence Mr. F. C. Erasmus in Parliament if, when war broke out, the Government would use only European troops who might have to fight side by side with non-European troops of other countries, or if South Africa would use non-European troops in any capacity.

The Minister: What do you suggest?

Senator Conradie said he had asked the question so that Government Senators could make suggestions. They had probably not yet realised the implications of the use of non-European troops by other countries or territories.

Senator D. H. van Zyl (Nat.) said it had been the traditional policy of the Boers not to arm non-Europeans. If Natives were armed in time of war they might later become a greater danger to the country than the enemy against whom they had been armed.

Dr. L. S. Steenkamp (U.P.) said the Minister should make it clear how South Africa would be defended in the event of an invasion from outside its borders. If South Africa was attacked by a non-European nation from the East and was threatened with being overwhelmed, would the Government arm non-Europeans to meet this danger?

The Minister: Do you recommend that we train and arm Native troops?

Dr. Steenkamp said that if he were the commander-in-chief in such a situation he would not hesitate to use anyone to protect South Africa. If South Africa was attacked by a Communist army everyone had to protect South Africa's interests.

The Minister, replying to the debate, said that there was no alteration in the Government's policy on the question of the arming of non-Europeans. So far as Coloureds were concerned, the Government was prepared to have them as cooks and camp personnel but would not arm them.

The Government did not intend to arm the Natives, to give them any military training or to use them in any military capacity either inside or beyond the boundaries of South Africa.

SOUTH AFRICA'S NEW PREMIER—II

PRISONER OF POLITICAL PRESSURES

(C. W. M. GELL)

THE truth is that racial politics generates its own inevitable and inescapable momentum and makes puppets of its preachers. The evil of white dominance was always implicit in South Africa's political life, once the not-always-practised Cape British tradition of "equal rights for all civilised men" was engulfed at Union in 1909 by the numerically preponderant northern tradition of "no equality in Church or State." Thus white political policy has moved steadily to the right, both of inherent necessity and under pressure of the stresses and strains of a sizeable industrial revolution which has converted South Africa into the only modern, mechanised state in Africa. General Botha and Smuts were tolerant supremacists, content to avoid defining their actual power into verbal slogans. General Hertzog, realising the political possibilities of the Afrikaner's 60 per cent majority within the confines of an all-white electorate, deliberately stimulated Afrikaner sectional patriotism and fortified it with negrophibia, which Dr. Malan in turn made even more explicit. Now that white South Africa is firmly saddled with the racial dominance in which it either acquiesced earlier or actively promoted, both these last two leaders are regarded nostalgically as "middle of the road" men, as people will one day look back on Strydom when Verwoerd comes to power.

As for the so-called Opposition, it has been unable, since it shares the same basic social assumptions as the Nationalists, to stem the tide or to offer a coherent alternative policy. Indeed, despite occasional verbal protestations to the contrary, it has itself moved steadily to the right also, because its (utterly vain) hope of regaining power within the framework of the present political set-up rests upon converting a large body of "moderate Nationalists" to its own less consistent, less brutal and less ruthless version of white supremacy. Such opportunism must eventually bring its own reward; and Smuts' and Hertzog's old United Party will gradually disintegrate into a largish body of near-Nationalists and a small group of semi liberals who may one day link up with the tiny Labour and Liberal Parties to form the nucleus of a white Opposition pledged, however infirmly and possibly too late, to the goal of a multi-racial society.

Meanwhile, there should be no illusions about the immediate future in South Africa. There will be a substantial advance towards the totalitarian police state, banning and proscribing opponents of the Government's racial ideology as alleged "Communists." Strydom differs from Malan in wanting his republic not merely for emotional reasons, but because he intends its constitution to give the executive very wide and legally incontestable powers over personal liberties. This growth of authoritarianism is an inevitable concomitant of a policy of racial dominance, since the "staving off" mentality must issue in a siege-economy with the one-fifth white minority permanently on the defensive But, though that is the historical reality, it will not immediately seem so. The police state has arrived too early for the liberal minded, both white and black. Equally in the Liberal Party and the African National Congress (though from differing points of view) there is too much talk and too little effective organisation. Bans have hit the leadership of the latter badly; and neither African leadership nor the African masses are yet ready to challenge a regime prepared to be far harsher in its response than ever British power was in undivided India. Thus, the forces of suppression will appear for some while to be gaining ground. Large bodies of non-whites will be shunted to suit the convenience, pockets and labour requirements of whites, despite the possibility of some conflict here and there between political ideology and economic needs. African children will undergo a process of communal indoctrination called "Bantu Education." Few non-whites will be allowed to leave the country except for such "respectable" destinations as Caux, where attendance at M.R.A. gatherings is positively encouraged by the Police Special Branch set up to deal with "Communistic agitation." There will be more "control," more subordination, perhaps sporadic local riots sparked off by administrative heavy-handedness or police truculence. The police force will become even more of "an army of occupation," as one overseas visitor described it. In fact, in a Bill now pending before Parliament to restore powers of attending private meetings which were recently challenged successfully in the courts, "the preservation of the internal security of the Union" is significantly given precedence among the duties of the police over "the maintenance of law and order."

Thus Mr. Strydom, willing prisoner of the policies he has himself helped to shape, will be forced inexorably to advance from the substance of power he already possesses to claim every inch of the shadow as well In doing so, he and his Government will further reveal to the world what is already plain to the perceptive, the final and indefensible form of naked white racial domination and the extent to which this policy set South Africa at odds with all current world trends. Gradually, the layers of platitudes and plausible excuses in which this baasskap ethic is camouflaged will be stripped away, until even its supporters will have to turn from them to the plea (already heard quite loud and often) of "self-preservation." But, of course, no one-fifth minority can preserve itself on the basis of perpetuating its exclusive privileges. With modern political and military weapons in its hands, it may win the first battles. It must lose the campaign. The only question still to be decided is whether the forces of decency, inside and outside South Africa, can make themselves felt in time to keep open the possibility of developing a multi-racial society; or whether South Africa must go down, and perhaps drag all Africa down with her, in the catastrophe of a head on collision between white and black nationalism, implacably opposed.

DIFFERENTIATION VERSUS INTEGRATION

By EDWARD ROUX

THE origin of the different racial types of man is hidden in the past. Scientists can only speculate as to how the black, brown, yellow, white, Negroid, Australoid, Mongoloid, Caucasian, Pygmy, straight-haired, woolly-haired, curly-haired, long-headed, round-headed, tall, short, etc. types arose, and where and when and why. Nevertheless, it is clear that an important factor in the origin and persistence of physical differences has been separation. Wherever groups have come in contact, merging has occurred. Today it is very difficult if not impossible to find a pure race, and the facilities of transport in our modern age have still further accelerated the process of racial mixture.

More significant, however, than this process of inter-breeding, has been the spread of the cultural patterns of Western civilisation over the whole earth. In every continent industrialisation is proceeding apace and the products of modern industry, the modern car and the newspaper, the radio and anti-biotics, are becoming an essential part of the life of all people. With this has gone also the spread of certain ideas which find expression in demands for universal education, representative government, national health services and the emancipation of women. These trends run counter to old established ideas and practices, the heritage of the past: ideas of aristocratic and racial privilege, of imperial dominion, of cultural exclusiveness.

South Africa has been caught up in this modern process. The sleepy agricultural and pastoral communities of the nineteenth century were rudely awakened when gold and diamonds were discovered and railways pushed inland from the coast. Since then industrialisation and urbanisation have gone forward with accelerating speed. The attempt has been made and is still being made to preserve, in this dynamically changing South Africa, the racial discriminations of the old slave-holding society.

That the attempt is being made with so much energy and persistence is a result of the peculiar nature of government in South Africa. Those who rule in Pretoria are not there primarily to aid the economic development of South Africa. They do not represent the big industrialists, nor the workers, nor the middle class, nor even in a narrow sense the farmers. They are there because they have promised to preserve the racial privileges of the white voters; to prevent the erosion of privilege which must inevitably follow as the non-Europeans enter more and more into the industrial life of the country. They propose to do this by imposing upon the country what they call apartheid.

The term apartheid has in fact two meanings—a theoretical meaning and a practical one. Its theoretical meaning is that the Africans and other non-Europeans are to be separated into separate areas where they will "develop along their own lines," and that the whites shall, to an increasing extent, cease to be dependent upon them. The practical meaning is that whites shall continue to use the black as sources of labour but that the

blacks shall not as a result of this process acquire any increase in political power It is felt that this can be achieved mainly by ensuring that they do not become (as they increasingly do seem to be becoming) an integral part of the urban and industrial community. The urban locations must remain what they were originally intended to be, mere dormitories for migrant workers who can be moved about from town to town and from town to country as it suits the convenience of the white employer. These workers shall have no rights of freehold in the locations, nor shall their children have any right to remain with their families once they are old enough to be employed and are needed elsewhere.

By keeping Africans on the move, by limiting their contacts with whites in every possible way it is hoped to slow down the African's acculturation to Western civilisation which will, if it continues, eventually spell the doom of apartheid But it is realised that it is impossible completely to segregate the urban worker from contact with the town. He will inevitably tend to become more sophisticated to acquire new ideas.

Therefore attention must be directed to the field of education. Let the non-European child be so conditioned by his early training in the classroom that the unfortunate effects of contact with the white man's culture are counteracted. Let the black child be taught to accept the station in life to which it has pleased the Nationalists to call him. Let him be taught to honour the Government and to believe that his "own" culture is the very best thing for him. Thus the evil consequences of industrialism in its influence on the non-whites will be prevented and its good consequences (increased wealth to the owners of industry) retained. Thus everything will be for the best in the best of all possible worlds.

Of course there is still the problem presented by the politically-minded Africans and by those unnatural Europeans who believe in the principles of liberty, equality and fraternity. But the Government has an answer to that problem too. These persons can simply be "named," banned, deported and otherwise suppressed. Thus the non-Europeans will just automatically follow those "good boy" "leaders" whom the Government will send among them But will they?

LAND TENURE BOARD AND CONGRESS

THE Natal Indian Congress this has issued the following Press statement:

Mr. de Vos Hugo, chairman of the Land Tenure Board, has replied to Dr. Motala, chairman of the P.M.Burg Branch of the Natal Indian Congress, who had threatened to take him to Court if his ruling debarring the P.M Burg Branch of the NIC from attending the Group Areas Enquiry at P.M.Burg had not been reviewed.

It will be recalled that last year when the Land Tenure Board sat to enquire into the setting aside of Group Areas in Pietermaritzburg, the Chairman of the Board, Mr. de Vos Hugo, ruled that the P M.Burg Branch and other Ratepayer bodies represented by Mr. J. N Singh and a panel of attorneys would not be present at the sittings as the bodies they represented were not interested parties in terms of the Act.

Dr. Motala earlier this year wrote to the chairman of the Land Tenure Board advising him that unless he altered his ruling debarring Congress from hearings of the Board, an order of court would be obtained restraining the Board from reporting to the Minister on Group-Areas in P. M. Burg. This decision of the P. M. Burg Congress was taken after a ruling in favour of the Transvaal Indian Congress in the Supreme Court in the Transvaal ordering the chairman of the Land Tenure Board to review his decision excluding the Transvaal Congress from being represented at the Board's sittings.

Now the chairman of the Land Tenure Board, Mr. de Vos Hugo has replied advising the P. M. Burg Congress that he will not make any recommendations in regard to P. M. Burg without first reconsidering his ruling against the P. M Burg Congress.

His reply, inter alia reads as follows:—

"I am aware of the decision to which you refer and I can give you the assurance that the Board will not report to the Minister on the investigations in Pietermaritzburg before the Board has reconsidered the ruling in question in the light of the decision referred to above or the Group Areas Amendment Bill now before Parliament has passed into law.

"Even if this Bill is passed the Board will still have a discretion to allow any person or body to appear..."

In the meantime the Minister of Interior, Dr. Donges, is busy piloting a Bill to amend the Group Areas Act. This Bill intends to validate all sittings of the Land Tenure Board already held and presumably the sitting at P. M. Burg without Congress and the Ratepayer bodies will be made legal and even though at the time it was held it could have been set aside and nullified by the Court of Law as being held contrary to the provisions of the existing legislation albeit Nationalist legislation.

OPENING CEREMONY OF MEMORIAL SCHOOL AT MOOI RIVER

FOUR hundred Indians and some 75 Europeans crowded the hall of the A. I. Kajee Memorial Government Aided Indian School when the Administrator, Mr. D. G. Shepstone, performed the opening ceremony on Saturday afternoon February 26.

The ceremony was presided over by Mr. A. B. Moosa, chairman of the Mooi River Indian School Trust, who in his speech paid a glowing tribute to the Administrator and to the late Mr. A. I. Kajee.

The School, which is easily visible from the main road is well situated, with airy classrooms and abundant playgrounds, cost £7,500, to which Mooi River Indians contributed £750. The Provincial Administration provided a 50 percent grant, and the balance of the cost was found by the Cinema company which was founded by the late Mr. A. I. Kajee in conjunction with Mr. A. B. Moosa.

Mr. A. B. Moosa paid a tribute to the Mooi River Town Board for the grant of the land on which the school is erected, and thanked the S. A. R. & H. for making additional land available at a nominal cost.

In thanking the many donors to the school, Mr. Moosa spoke of the generous services of Mrs. H. D. Brunt, the chairman of the Mooi River Town Board who is also the chairman of the Mooi River Indian School Advisory Committee.

The School was brightly decorated for the occasion with buntings, flags and streamers. The children looking smart in their green and white uniforms, carried flags and formed a guard of honour for the Administrator, who remarked on their pleasing and happy appearance.

After the garlanding ceremony, performed by Mr. I. A. Kajee, the Administrator Mr. Shepstone spoke of the late A. I. Kajee's life and leadership and emphasised the immense loss Mr. A. I. Kajee's death was to the Indian Community.

"It was a loss in leadership which it will take many years to fill, if indeed, it ever will be filled," he said.

The Administrator gave figures as evidence of the enormous progress made in Indian Education during the last few years, and referred to the splendid work which had been done by the officials of the Education Department. He mentioned also the fine contribution to the financing of Indian education by the members of the Natal Indian Teachers Society, inallocating a percentage of their salaries to a school building fund.

The Administrator congratulated all those who helped to raise so fine a memorial to the late A. I. Kajee and ended by wishing all the children "good-luck" in their new school.

A large number of Indians came from Durban and other distant parts and were entertained to lunch by Mr. A. F. M. Sahib.

The arrangements and the school were in the hands of the headmaster Mr. A. H. Singh, Mr. Peter Singh and other members of the Committee. Tea was served after the ceremony on the school verandah.

Many messages of good wishes were received by telegrams and letters.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirastown, Johannesburg. 'Phone 33-1854.

FOR...
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT...
STANDARD
PRINTING PRESS
GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS
73 BEATRICE STREET, — DURBAN.
PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.
TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"
ESTABLISHED 1927.

Phone 53. Telegrams 'SOLANKI.'
P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

LATEST HINDUSTANI RECORDS

Anarkali	6 Records	£2	6	6
Albela	6 "	2	6	6
Amber	6 "	2	6	6
Afsana	"	1	18	9
Deedar	5 "	1	18	9
Aan	5 "	1	18	9
Sagai	5	1	18	9
Sangeeta	5 "	1	18	9
Tarana	5 "	1	18	9
Boot Polish	4 "	1	11	0
Pooja	3 "	1	3	3
Dastan	5 "	1	18	9
Awaara	5 "	1	18	9
Saqi	5 "	1	18	9
Baazi	4 "	1	11	0
Daag	4 "	1	11	0
Hamlog	4 "	1	11	0
Jaal	4 "	1	11	0
Poonam	4 "	1	11	0
Surayaseen	4 " 8 parts	1	11	0
Anhonie	3 "	1	3	3
Naujawan	3 "	1	3	3

We have large stocks of the following QUAWALI RECORDS, Pankaj Mallik, Kanchwala, Shaiklal Ismail Azad, Yusuf Azad, Kallan Khan, Talat Mahmood, Ebrahim Ekbal and others.

Single Records at 7/9 postage and packing extra.
C.O.D. Orders accepted throughout the Union and Rhodesia.
Cash Orders Only accepted for Portuguese East Africa
We are Agents of FILM INDIA in English
Single Copies at 7/9 each. Postage Free.
Yearly £4—0—0, postage free.

AZAD CAFE

11a Kort Street, (First Floor,) Johannesburg
P.O. Box 3379, Telephone: 33-8583,
JOHANNESBURG.

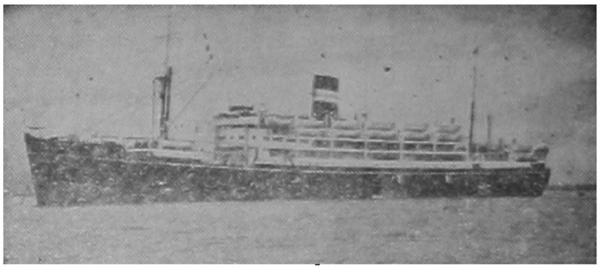

B. I. S. N. Co. Ltd.

No sailing in the month of March.

S.S. Kampala due 29th March. Sailing 3rd April.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food £83—10—0
Second " " " " 55—0—0
Third Class Bunk 28—10—0
Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—17—6
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—
SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, February 20.

SHREE T. T. KRISHNAMACHARI, Union Minister of Commerce and Industries, has resigned from the Cabinet. This is the second time that he has resigned. He had very serious differences with his Cabinet colleagues on the questions of rationalisation of industries, preference to the development of small scale industries over the heavy industries and the establishment of a socialistic pattern of society. Last time he had resigned on the issue of rationalisation only but now the differences are fundamental and Shree Krishnamachari has declared that his resignation from the Central Cabinet is final and he could not now be persuaded to reconsider the same. He has left Delhi for Madras. It is understood that he will not exercise his right to make a statement in Parliament about his resignation. In reply to a question by a pressman, Shree Krishnamachari said that "the reasons which prompted him to resign from the Cabinet were the difficult circumstances in which he could not work. So he had resigned. The differences were methodological and not on the question of policies." He refused to clarify the position further saying that he did not want to embarrass his Cabinet colleagues.

• •

Elections to the Andhra Legislative Assembly are almost over. After intense campaigning, before the polling started, the Communists were confident that they would get a majority. The elections were a trial of strength between the Congress and the Communists. It had aroused interest throughout the world and many foreign journalists had specially gone to Andhra to cover the polling. It is estimated that over 60 per cent of the urban voters and over 70 per cent of the rural voters had voted. In the rural areas the voters went to the polling stations on foot and on bullock carts through rugged roads under the blazing sun. Some of them had brought their mid-day meals with them as they had left home early in the morning and with their children following them they made a picnic out of the polling. Although elaborate police arrangements were made to meet any eventuality, there were minor clothes between the Communist sympathisers and the Congress.

Shree K. C. Reddy, Union Minister of Production, revealed that fresh oil sources had been discovered in Assam basin which were capable of meeting 25 per cent of India's oil requirements. He said, "we have been fortunate to tap new oil resources in Assam in the last few weeks that have raised expectations that during the next few years 25 per cent of India's oil requirements will be met from that State alone. The Government would now think in terms of expansion of the Digboi Oil Refinery in Assam or setting up a new refinery in Calcutta.

Assam oilfields with a small refinery at Digboi produces about 70 million gallons of petroleum, about five per cent of the total oil requirements of India which stand at over four million tons.

Shree Reddy said that exploration work now being carried out by a foreign company in West Bengal was also in progress. We hope to achieve results there also. The Government of India would set up its own department for oil survey and exploration. The department would carry out intensive search for oil in Kutch and Rajasthan besides West Bengal area.

According to Shree Reddy, the plans for the production of six million tons of steel had more or less been finalised. This production is expected to be achieved by the end of the second Five Year Plan. At present the three State steel units proposed to be built has each one million ton capacity. Their capacity for expansion, both current and potential, would give the expected six million tons production.

With the increase in the production of steel, heavy machinery industry for textiles, sugar, cement, electrical goods, shipbuilding and other industries will have to be established to consume the increased production. The Government is also taking steps to establish factories for the production of heavy machinery.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Manilal Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

PROVISION

We are cash buyers of POLISHED RICE, RICE PADDY (Unhusked Rice), in any quantity.

Send samples to:

AISEN

SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

P.O. Box 11012. Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persona Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Latest Records you hear from All India Radio always in Stock

				s.	d.
Babul	5	Records		38	9
Jhamela	5	"		38	9
Dastan	5	"		38	9
Aah	5	"		38	9
Boot Polish	4	"		31	0
Malhaar	4	"		31	0
Poonam	4	"		31	0
Nav-Jawan	3	"		23	3
Unhonee	3	"		23	3
Pankaj Mallik	2	"	Bhajan	17	8
Navjawan Instrumental Record				7	9
Technicolour Film Star Calendars				2	3

Include Postage and Packing charges.

Obtainable from:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

Things In General

Police Remove Notices Of Meetings

A Sapa message from Capetown states that notices advertising a meeting to be held on March 13 at the Grand Parade, Capetown, by the Congress of the People, were removed by police from buildings in Capetown. The notices were posted during the week-end.

Liquor A Curse To The Hearts And Homes Of Men

The chairman of the S. A. Temperance Alliance, Mr. A. G. Gong, at a meeting in Durban, is reported to have said that drink in South Africa was a curse in the hearts and homes of South Africans.

The Rev. Stanley B. Sudbury, of Durban, is reported to have said that alcoholism was a vital problem in the community today. He said that it was estimated that 60 to 65 per cent of all crimes were attributed to liquor.

To Commemorate 80th Birthday Of Dr. Schweitzer

A beautiful book "To Albert Schweitzer on His 80th Birthday" has just been published by friends of Albert Schweitzer, 1405, Chicago Avenue, Evanston, Illinois. It contains salutations to Dr. Schweitzer by twenty-three distinguished personalities. Among the writers are Amiya Chakravarti, Sir S. Rhadhakrishnan and Mr. Jawaharlal Nehru, Prime Minister of India. There is also a tribute by Albert Einstein. 600 copies of this unique publication are being offered to the public at 5 dollars post paid, with 2 dollars 50 cents of this amount going directly to the 80th birthday fund for the hospital of Dr. Sceweitzer in Lamberene. 150 copies are being offered to public universities and theological school libraries at 30 dollars 50 cents post paid. It hardly needs to be said that the book is worthy of being treasured.

Death In Capetown

The death at the age of 78, of Mr. Parsee Sorabjee Naoroji Gorvalla, an old resident of Capetown, took place on March 3, after a brief illness, at the Somerset Hospital. The late Mr. Gorvalla was born in India on October 4, 1876 two months after his father died. He arrived in Capetown in 1902, after the Boer War, penniless. Because he was a non-white he was refused work as a locomotive-driver in the South African Railways. He then directed his talents to certain engineering firms. He went into a general dealer's business in 1912 and with his able wife ended up in 1946 as a retired property-owner and money-lender. He gave large amounts in charity. At the time of the 1918 epidemic he gave over £1000 worth of medicine bottles to the Cape Health Department. Hospitals, schools, churches and needy students have all benefitted by his generous hand. He gave Rs. 7931 to Parsee institutions in India. He was buried at sea, which was ever his wish and his instruction. The last rites were conducted by Mr. K. Dinshaw of Durban, now residing in Capetown. Deceased leaves behind his widow and eight children, seven of whom are school teachers. The deepest sympathy of their many friends will go out to them in the great loss sustained by them.

£ 1955

TURN THE FUTURE INTO MONEY . . .

Salaries of £2,000 and more are being earned by qualified men who won success by training through The School of Accountancy. Untrained and unqualified you cannot compete. Guided and trained by us you can.

Write for this FREE 12 PAGE BOOK NOW

"The Direct Way to Success"

The School's courses include ACCOUNTANCY, SECRETARYSHIP, COSTING, BANKING, MUNICIPAL SERVICE, BUILDING SOCIETIES, B. COM. DEGREE

45 Years Successful Educational Service.

The School of Accountancy

ACCOUNTANCY HOUSE, 134 Fox St., Box 4592 (Z), JOHANNESBURG, Also at Box 2918, Cape Town, Box 1263, Durban, Box 95 Ladysmith, Natal.

Cuticura SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless COMPLEXIONS

ENTIRELY FREE GIFT

for you, if you cut this out and send it with your name and address, stating your choice, to Jarret and Company, Manufacturing Chemists, Box 3711, Capetown. One application only for each person, for one article! Experience the value of these wonderful preparations; DEPT 5.

1. JARRET'S STRAIGHTENING BRILLIANTINE. 2 JARRETT'S WAVEMAKER FLUID FOR WAVING HAIR, 3 JARRET'S ENTIRELY NEW HAIR FORCER TO GROW HAIR. Make it soft and lustrious with life and vitality. 4. Jarret's golden hair wash to get lovely golden hair. 5. Jarret's New Pimple formula to clear pimples. 6. Dr Jeffrey's Skin Whitening Cream to get a beautifully, delicately coloured skin free from stains and marks. 7. Dr. Jeffrey's Bust Developer. 8. Jarret's Cleansing pills for men and women. 9 Chaucer's Tablets for reducing fat.

Canvassers Non-European required Good living. Apply with copies of references to Box 3711, Capetown

BOOKS FOR SALE

Satyagraha In S.A. —By M. K. Gandhi 15/-

Bapoo's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar 2/6

Why Prohibition —By Kumarappa 1/-

A Nation Builder At Work By Pyarelal 1/6

Gandhi And Marx —By K. G. Mashruwala 2/8

Which Way Lies Hope —By R. B. Gregg 2/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,' P/Bag, Phoenix, Natal.

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

COTTONLAND BETEL LEAVES GROWERS CO.

P.O. Box 7, Verulam, Natal.

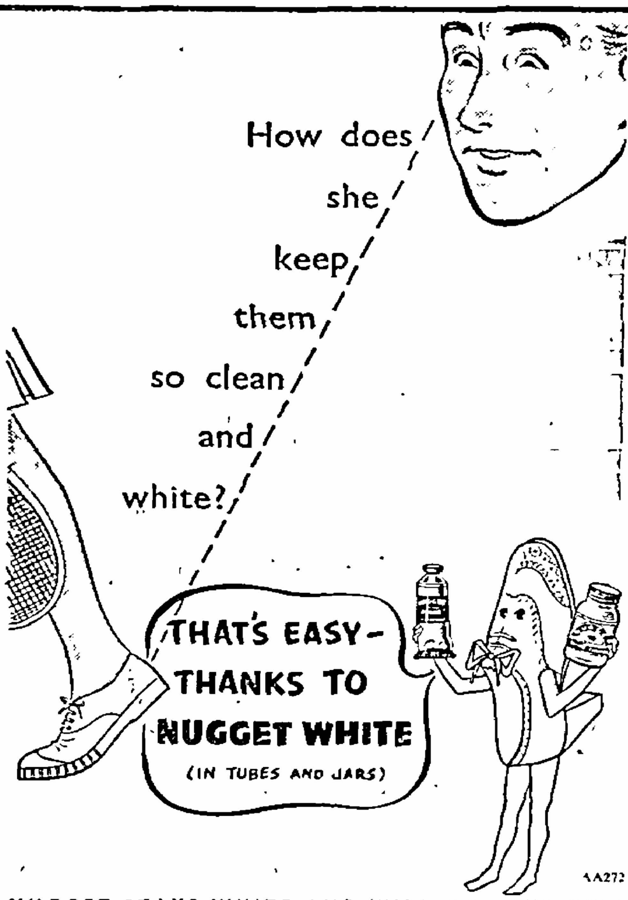

Phones: 29121/3 (Switchboard) 24179 (Manager)
Cables & Tel. Add: "PROSPERITY" (All Branches)
P.O. Box 2197
(Established 1927

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.
Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG
Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI
Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

NEW NYLON SAREE MATERIALS

JUST ARRIVED

Gold Striped Fancy Nylons	48"	12/6 yd.
Spotted Georgettes	45"	4/6 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes All Shades	45"	4/11 yd.
Bordered Georgettes All Shades	45"	3/11 yd.
Embossed Georgettes	45"	5/11 yd.
Coloured Georgettes	45"	3/11yd.

Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.

Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0

Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0

BLOUSES
Printed Georgette and Bemberg Skippers. Huge range now at clearing Prices.

CHILDREN'S SCHOOL WEAR
Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.

CHAMPALS!
Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.
Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711, Residence 33-5961

Phone Day 24169
Phone Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufactures of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.
Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN". Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Printed and Published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૫૩ મું—અંક ૧૦
તા. ૧૧ માર્ચ, ૧૯૫૫.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

★

એક ખેડુતે આખો દિવસ શેરડીના વાઢને પાણી પાવા માટે કોસ હાંકયા કર્યો. સાંજે જઇને જોયું તો એકે ટીપું પાણી વાઢમાં પહોંચ્યું ન હતું, જરાક આઘે કેટલાક ખાડા હતા તેમાં થઇને બધું પાણી બીજે ચાલ્યું ગયું હતું. તેવીજ રીતે વિષય વાસના, માન-અકરામ વગેરે તરફ મન રાખીને જે માણસ સાધના કરે તે આખી જીંદગી ભગવાનની ભકિત કરે તો પણ આખરે ભગવાનનાં દર્શન પામે નહિ; કેમકે વાસના રૂપી બાકા માંથી તેની બધી સાધના બહાર નીકળી જાય છે.

—o—

જે જાણે છે તે બોલતો નથી; જે બોલ બોલ કરે છે તે જાણતો નથી; જે સાચો છે તે પ્રદર્શન કરતો નથી; જે સદ્‌ગુણી છે તે લડાઇ નોતરતો નથી; લડાઇ કરવી પડે તો હારતો નથી; હારે છે તો પરાજય પામતો નથી.

—o—

"અમે નજરે જોયું છે." એમ કહેનારાઓની હકીકત માનતા પહેલાં જાતે જોઇ જવાની આદત પાડજો.

★

ધર્મ ઉપર મહાત્મા ગાંધીજી

"...બધા ધર્મોમાં મુળ સિદ્ધાંતો એક જ છે. તે બધામાં સંત સ્ત્રી પુરૂષો થઇ ગયાં છે.....આત્મસંતોષને સારૂ જયારે હું જુદાં જુદાં ધર્મ પૂસ્તકો ઉથલાવી રહ્યો હતો ત્યારે ખ્રિસ્તી ધર્મ. ઇસ્લામ, જરથુસ્તી, યુહુદી અને હીંદુ એટલાના પુસ્તકોનો મારા સંતોષ પુરતો પરિચય કર્યો. તેમ કરતાં મને આ બધા ધર્મો પ્રત્યે સમભાવ હતો એમ કહી શું છું. તે વખતે મને એ જ્ઞાન હતું એમ નથી કહેતો. સમભાવ શબ્દનો પણ પૂરો પરિચય એ વેળા નહિ હોય. પણ એ વખતનાં મારાં સ્મરણ તાજાં કરૂં છું તો મને તો તે ધર્મો ની ટીકા કરવાની ઇચ્છા સરખીયે થઇ યાદ નથી. પણ એમનાં પુસ્તકો ધર્મનાં પુસ્તકો સમજી આદર પુર્વક વાંચતો અને બધામાં મુળ નૈતિક સિદ્ધાંતો એક સરખા જોતો. કેટલીક વસ્તુઓ હું ન સમજી શકતો. તેમજ હીંદુ ધર્મ પુસ્તકોનું હતું. આજ પણ કેટલુંયે નથી સમજતો પણ અનુભવે જોઉ છું કે જે આપણે ન સમજી શકીએ તે ખોટુંજ છે એમ માનવાની ઉતાવળ કરવી એ ભૂલ છે. જે કેટલુંક પુર્વે ન સમજાતું તે આજે દીવા જેવું લાગે છે. સમભાવ કેળવવાથી અનેક ગુંચો પોતાની મેળે ઉકલી જાય છે; અને જયાં આપણને દોષ જ જોવ માં આવે ત્યાં તે દર્શાવવા માં પણ જે નમ્રતા અને વિવેક હોય છે તેથી કોઇને દુઃખ નથી થતું.

એક મુંઝવણ કદાચ રહે છે. મેં જણાવ્યું કે ધર્મ અધર્મનો ભેદ રહે છે, અને અધર્મ પ્રત્યે સમભાવ કેળવવાનો અહિ ઉદ્દેશ નથી. આમજ હોય તો ધર્માં ધર્મનો નિર્ણય કરવામાં જ સમભાવની સાંકળ તુટી નથી જતી? આવો પ્રશ્ન થાય. અને એવો નિર્ણય કરનાર ભૂલ કરે એમ પણ સંભવે. પણ આપણામાં ખરી અહીંસા વર્તતી હોય તો આપણે વેરભાવમાંથી બચી જઇએ છીએ કેમકે અધર્મ જોતાં છતાં તે અધર્મને આચરનાર પ્રત્યે તો પ્રેમ ભાવ જ હશે. અને તેથી કાં તો તે આપણી દષ્ટિનો સ્વીકાર કરશે, અથવા આપણી ભૂલ આપણને બતાવશે. અથવા બન્ને એક બીજાના મતભેદને સહન કરશે. છેવટે, સામેનો અહીંસક નહિ હોય તો એ કઠોરતા વાપરશે; તોયે આપણે જો અહીંસાના ખરા પુજારી હોઇશું તો આપણી મૃદુતા તેની કઠોરતાને નિવારશે જ એમાં શંકા નથી. પારકાની ભૂલને સારૂ પણ આપણે તેને પીડવા નથી, આપણે પીડાવું છે, એ સુવર્ણ નિયમને જે પાળે છે તે બધાં સંકટોમાંથી ઉગરી જાય છે.

—મહાત્મા ગાંધીજીના 'મંગળ પ્રભાત'માંથી.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૧૧ માર્ચ, ૧૯૫૫.

ધર્મ ઉપર તકરાર

હિંદીઓની નિશાળોમાં ધાર્મીક શિક્ષણ આપવાના સવાલપર ડરબનમાં મોટી તકરાર ચાલી રહી છે. અમુક વર્ગોની માગણી પરથી કેળવણી ખાતાંએ તેવું શિક્ષણ આપવાનો સિદ્ધાંત સ્વિકારેલો છે. અને અમારા જાણવા પ્રમાણે તેને લગતા ધારા નાટાલ પ્રાંતિક સરકાર તરફથી સ્વિકારવામાં આવ્યા છે જે ટુંક સમયમાં અમલમાં મુકાશે

ભૂતકાળના વર્ષોમાં લગભગ સઘળી હીંદીઓની નિશાળો જુદાં જુદાં ખ્રીસ્તી મીશનો તરફથી ચલાવવામાં આવતી હતી અને તેમાં અમુક સમય રાખવાનો રિવાજ હતો જ્યારે છોકરાંઓને ખ્રિસ્તી ધર્મનું શિક્ષણ આપવામાં આવતું હતું. જુના વખતમાં એ વર્ગમાં સઘળાં છોકરાંઓએ હાજરી આપવાનું ફરજીયાત હતું. આજે એ બાબતમાં કશો સખત નીયમ નથી. જુદા ધર્મના છોકરાંઓ એ વર્ગમાં હાજરી નહિ આપવા માગે તો તેઓ બહાર રહી શકે છે.

હમણાંના વર્ષોમાં સરકારી મદદ મળતી ઘણી નિશાળો થઇ ગઇ છે કે જે ખ્રીસ્તી મીશનની નથી પરંતુ જુદા જુદા ધર્મીઓની છે, જેમાં ખાસ કરી મુસ્લીમો, અને હીંદુઓનો સમાવેશ થાય છે; અને હીંદુઓમાં સનાતની અને આર્ય સમાજીઓનો સમાવેશ થાય છે. આ લગભગ સઘળી સરકારી મદદ મળતી નિશાળોમાં કામ શરૂ કરતાં પહેલાં ખ્રીસ્તી ધર્મની પ્રાર્થના કરવાનો રિવાજ ચાલતો આવેલો છે અને હજુ ચાલી રહ્યો છે કેટલીક એવી પણ છે કે જેઓએ કોઇ વાંધો નહિ ઉઠાવી શકે તેવી સામાન્ય પ્રાર્થના રાખેલી છે. હકીકતમાં નાટાલ ઇન્ડિઅન ટીચર્સ સોસાયટી, જેમાં ઘણા બીન-ખ્રીસ્તી સભ્યો છે, છતાં પણ પોતાની વાર્ષિક સભા ખ્રીસ્તી પ્રાર્થનાથીજ પોતાનું કામ શરૂ કરે છે.

આ સંજોગોમાં સરકારી મદદ મળતી અન્ય બીનખ્રિસ્તી નિશાળોએ જો પોતપોતાના ભિન્ન ધર્મોનું શિક્ષણ આપવાને માટે સમય ઠરાવવાની કેળવણી ખાતાંને માગણી કરી હોય તો, તેમાં કંઇ મોટું પાપ કરેલું નહિ ગણાય. વિચિત્ર તો એ છે કે જ્યાં સુધી સરકારી મદદ મળતી ખ્રીસ્તી નિશાળોમાં ખ્રીસ્તી ધર્મના શિક્ષણના વર્ગો ચાલતા હતા ત્યારે કોઇને વિરોધ કરવાનું નહોતું સુઝયું અને આજે હવે તકરાર એટલી હદે પહોંચી ગઇ છે કે એક બીજા સામે કાદવ છાંટવામાં આવી રહ્યો છે.

આદર્શ વસ્તુ તો એ ગણાય કે કોઇ પણ પ્રકારના ધર્મભેદ વિના સઘળાં છોકરાંઓને સઘળા ધર્મો પ્રત્યે સમભાવ અને સહિષ્ણુતા રાખવાનું શીખવવામાં આવે મહાત્મા ગાંધીજી આ વસ્તુ માનતા હતા અને પોતે સ્થાપેલી સઘળી સંસ્થાઓમાં તેનું પાલન આજ દિન સુધી થઇ રહ્યું છે.

છેવટે સઘળા ધર્મોના મુખ્ય સિદ્ધાંતો તો એકસરખા જ છે. જે વસ્તુઓ સરમન ઓન ધી માઉન્ટમાં છે તેજ વસ્તુઓ ભગવદ્‌ગીતામાં, કુરાનમાં તેમજ બીજા સઘળા ધર્મપુસ્તકોમાં છે. મહાત્મા ગાંધીજીને જેટલો આદર ભગવદ્ ગીતાના શિક્ષણ પરત્વે હતો તેટલો જ સરમન ઓન ધી માઉન્ટમાંના શિક્ષણ પરત્વે હતો. પરંતુ તેટલા ખાતર તેમણે પોતાનો ધર્મ છોડયો નહોતો. તેમાંની જે વસ્તુઓ તેમના અંતઃકરણને રૂચી નહિ તેનો તેમણે ત્યાગ કર્યો. સામાન્ય નિશાળોમાં જ્યાં અનેક ધર્મના છોકરાંઓ એકત્ર થએલાં હોય ત્યાં એવી જાતનુંજ શિક્ષણ અપાવું જોઇએ, જે સામાન્ય હોય અને સઘળા સ્વિકારી શકે તેવું હોય. બલ્કે અમે તો એટલે સુધી કહીશું કે સૌએ પોતાના ઘરમાં પણ છોકરાંઓને એવું જ શિક્ષણ આપવાનો રિવાજ રાખવો જોઇએ.

ખરી જરૂર તો દેવતાપર ચાલવાની અને ઇશ્વરને ભોગ ધરવાને જાનવરોનો સંહાર કરવાની આટલાં વર્ષોના આ દેશમાં વસવાટ બાદ પણ ઘર કરી રહેલી અને હીંદુ ધર્મને નામે ચાલી રહેલી પરંતુ તેને કલંકિત કરનારી જંગલી પ્રથા નાબુદ કરવાની, અને દારૂ, રેસીસ અને જુગારની બદી, જે આપણા લોકોનું કૌટુમ્બીક જીવન બરબાદ કરી રહી છે, તે નાબુદ કરવાની પ્રચંડ હીલચાલની છે. એ બદીઓ હસ્તી ધરાવી રહી છે એ ખાસ કરી હીંદુઓને માટે અને સામાન્ય રીતે હીંદી કોમને માટે અત્યંત શરમ ભરેલું છે. જીવ બાળવાની ખરી જરૂર હોય તો આ વસ્તુઓપર ખરેખરજ છે અને નહિ કે કેળવણી ખાતાં તરફથી નિશાળોમાં ધાર્મીક શિક્ષણ આપવાની છુટ આપી તેટલાપર. એ વસ્તુનું તો એક સર્વમાન્ય ધોરણ સ્થાપિત કરવાથી નિવારણ થઇ શકે છે. સરકારી મદદ મળતી હયાત નિશાળોમાં અત્યાર સુધી ચાલતી આવેલી પ્રથાને મુંગે મ્હોડે સ્વિકારી લેવાના કરતાં તો એ વધારે સારૂં ગણાય.

ઉપલું છપાયા બાદ નાટાલ પ્રાંતિક સરકારની એક્ઝેક્યુટીવ કમીટીએ હીંદીઓની નિશાળોમાં ધાર્મીક શિક્ષણ દાખલ કરવાના સિદ્ધાંતને સ્વિકાર્યો હોવા સામે નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે કરેલા વિરોધની અમને જાણ થઇ છે. સરકારના આ પગલાંની પાછળ કંઇ પણ બાહ્ય હેતુ હોવાની અમને ગંધ આવેલી નથી. આપણી નિશાળો વર્ગીય બની જાય તો જરૂર શોચનીય ગણાય. તેવી થતી અટકાવવી આપણા પોતાના હાથમાં છે. તેને માટે પ્રાંતિક સરકારને દોષ દેવો નહિ ઘટે. એ સાથે પ્રાંતિક સરકારની પણ ફરજ છે કે તેણે આવી વર્ગીય ધોરણપર નિશાળો સ્થાપવાનું ઉત્તેજન આપવું નહિ જોઇએ.

નોંધ અને સમાચાર

બીન-ગોરાઓને હથીયાર આપવામાં નહિ આવે

યુનાઇટેડ પાર્ટીના સભ્ય સેનેટર જે. એમ. કોનરાડીએ સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન મી. એફ. સી. ઇરેઝમસને પુછયું કે યુદ્ધ જાગે ત્યારે સરકાર બીજા દેશોના બીન-ગોરા લશ્કરની સાથોસાથ રહીને લડવાને શું ફકત યુરોપીયન લશ્કરનોજ ઉપયોગ કરશે કે બીન-ગોરા સૈનિકોનો ગમે તે રીતે ઉપયોગ કરશે.

પ્રધાન: તમારી શું સુચના છે?

સેનેટર કોનરાડીએ કહ્યું, કે તેમણે સવાલ પુછયો છે જેથી સરકારના સેનેટરો સુચના કરી શકે. બીજા દેશો કે પ્રદેશો તરફથી બીન-ગોરા સૈનિકોનો ઉપયોગ થશે તેના પરિણામોની કદાચ તેઓને હજુ ખબર નહિ હોય.

સેનેટર ડી. એચ. ફાન ઝાઇલ (નેશનલીસ્ટ) એ કહ્યું કે બોર લોકોની અનાદિકાળથી ચાલતી આવેલી નીતી છે કે બીન-ગોરાઓને હથીયાર નહિ આપવા. નેટીવોને હથીઆર આપવામાં આવે તો યુદ્ધને વખતે જે દુશ્મનો સાથે તેઓ હથીઆરો વડે લડી રહ્યા હશે તેના કરતાં દેશને કદાચ તેઓ વધારે જોખમકારક થઇ પડે.

ડો. એલ. એસ. સ્ટીનકેમ્પ (યુ. પી.)એ પુછયું કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરહદની બહારથી કોઇ દેશપર ચઢાઇ કરે તો દક્ષિણ આફ્રિકા પોતાનો બચાવ શી રીતે કરશે એ પ્રધાને ચોખ્ખું કરવું જોઇએ. પુર્વનાં દેશમાંથી કોઇ બીન-ગોરા દેશ દક્ષિણ આફ્રિકાપર હુમલો કરે તો અને દક્ષિણ આફ્રિકા તકલીફમાં આવી પડે તો એ જોખમને પહોંચી વળવાને સરકાર બીન-ગોરાઓને હથીઆર આપશે કે નહિ?

પ્રધાન: તમે શું એવી ભલામણ કરો છો કે આપણે નેટીવોને લશ્કરી તાલીમ આપવી જોઇએ?—ડો. સ્ટીનકેમ્પે કહ્યું, હું એવી પરિસ્થિતિમાં જો સરસેનાપતિ હોઉં તો દક્ષિણ આફ્રિકાનું રક્ષણ કરવાને કોઇની પણ મદદ લેતા સંકોચાઉં નહિ. દક્ષિણ આફ્રિકા પર કોમ્યુનીસ્ટો હુમલો કરે તો સૌએ દક્ષિણ આફ્રિકાના હિતોનું રક્ષણ કરવું જોઇએ.

પ્રધાને જવાબ આપતાં કહ્યું કે બીન-ગોરાઓને હથીઆર આપવાના સંબંધમાં સરકારની નીતીમાં જરાયે ફેરફાર થયો નથી. કલર્ડોના સંબંધમાં સરકાર તેઓને રસોયા વિગેરે તરીકેનું કામ આપવા ઇચ્છે છે પરંતુ તેઓને હથીઆર નહિ આપે.

સરકાર નેટીવોને હથીઆર આપવા ઇરાદો રાખતી નથી તેમ તેઓને કોઇ પણ જાતની લશ્કરી તાલીમ આપવાનો કે દક્ષિણ આફ્રિકાની અંદર કે બહાર કોઇ પણ જાતના લશ્કરી કામમાં તેઓનો ઉપયોગ કરવા ઇરાદો રાખતી નથી.

આફ્રિકન નોકરાણીઓને રાખવા સામે ચેતવણી

ડરબનની પોલીસે ગૃહીણીઓને ચેતવણી આપી છે કે આફ્રિકન નોકરાણીઓને રાખતાં પહેલાં તેઓએ બહુ સાવચેતી રાખવી. હમણાંમાં એવા કીસ્સા બની ગયા છે કે નોકરાણીને રાખ્યા બાદ ઘરના માલીકો તેને ઘર સોંપી બહાર ચાલ્યા ગયા બાદ તે ઘણો માલ ઉચાપત કરી ચાલી ગઇ છે. આથી તેની પાસેના પ્રમાણપત્રોની પુરી તપાસ કર્યા પછીજ તેને નોકરી આપવી.

દારૂની બદી

દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી દારૂની બદીનો વિરોધ કરનારી સંસ્થા સા. આ. ટેમ્પરન્સ એલાયન્સના પ્રમુખ મી. એ. જે. લોંગે ડરબનમાં ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે દારૂ દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકોના ઘરો અને અંતઃકરણોને કોરી રહી છે.

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૯૧)

સર ગોડફ્રે હગીન્સપર આફ્રીકન પત્ર

બુલવાયોના સાઇક્લોસ્ટાઇલથી પ્રસિદ્ધ થતાં પત્ર 'ધી આફ્રીકન હોમ ન્યુસે' ફેબ્રુઆરી તા ૨૬મીના અંકમાં નીચે પ્રમાણે જાણવા જોગ અગ્રલેખ લખ્યો છે:

સર ગોડફ્રે હગીન્સને નામદાર રાણી તરફથી ટુંક સમયપર એનાયત કરવામાં આવેલ લોર્ડના ઇલ્કાબને માટે ફેડરેશનની અંદર તેમજ બહાર તેમની થઇ રહેલી પ્રશંસા અને આપવામાં આવી રહેલાં અભિનંદનમાં અમને લાગે છે કે અમારે પણ સુર પુરવો જોઇએ.

સર ગોડફ્રેને મળેલાં આ અનુપમ માનને માટે અમારે અભિનંદન આપવું જ જોઇએ કારણ અમને પુર્ણ સંતોષ છે કે ૨૧ વર્ષની સધર્ન રોડેસીયાના વડા પ્રધાન તરીકેની તેમની કીમતી સેવા અને ત્યારબાદ ફેડરેશનના વડા પ્રધાનપદે પહોંચ્યા હોઇ તેમણે મેળવેલી સિદ્ધિ બ્રીટીશ કોમનવેલ્થમાં તેમજ સામ્રાજ્યમાં અપૂર્વજ ગણાય.

સર ગોડફ્રેને અમે હમેશાં પોતાના લોકોના એક ઘણાજ હુશીઆર નેતા લેખતા આવેલા છીએ/ એટલું જ નહિ પરંતુ સેસીલ રોડ્ઝની જેમ તેઓ પણ એકબ્રીટીશ શાહીવાદી છે કે, જેઓ કોમનવેલ્થની ગાંઠ કોઇ પણ સંજોગોમાં તુટવી નહિ જ જોઇએ એમ માનનારા છે અમે ભૂલતા ન હોઇએ તો તેઓજ એક વખત એવું કહેનારા હતા કે, બ્રીટનના યુદ્ધો એ સધર્ન રોડેસીયાનાજ યુદ્ધો છે.'' એ એકજ કથન બતાવી આપે છે કે, પોતાના માતૃદેશ પ્રત્યે સર ગોડફ્રેને કેટલો અનુરાગ છે.

સધર્ન રોડેસીયાના વડા પ્રધાન તરીકેની તેમની લાંબી કારકીર્દી દરમીયાન સર ગોડફ્રેએ વાણી તેમજ વર્તનથી બતાવી આપેલું છે કે, સૌથી પ્રથમ સ્થાન તેઓ ગોરાઓના હિતોને આપે છે. આફ્રીકનોના તેમજ બીન-ગોરી લઘુમતીઓના હિતો તેમને મન એ કરતાં ઉતરતા દરજ્જાના છે. સર ગોડફ્રેને સધર્ન રોડેસીયાનું આટલાં લાંબાં વર્ષો સુધી વડા પ્રધાનનું ઇર્ષા ઉપજે એવું મહાન પદ આપનાર આફ્રિકનો, એશીયનો તેમજ કલર્ડો નહોતા એ જોતાં તેમાં કશું ખોટું જણાતું નથી. સાધારણ સંસ્થાઓમાં પણ ઉપયોગી પ્રમુખ હોય તેને અનેકવાર ફરીફરીને ચુંટવામાં આવે છે.

કહેવાયું છે કે સર ગોડફ્રે આ દેશના આફ્રિકનોનું સામાજીક જીવન સુધારવામાં માને છે અને રાજકીય બાબતને ઓછું મહત્વ આપે છે. આ વસ્તુ તાર્કિક દ્રષ્ટિએ કેટલી ખોટી છે એ સહેલાઇથી સમજી શકાય છે.

એક હુશીયાર રાજદ્વારી તરીકે સર ગોડફ્રે સારી રીતે જાણે છે કે આફ્રિકનોને પાર્લામેન્ટમાં સીધું પ્રતિનિધત્વ આપવામાં આવશે અને તેની સંખ્યામાં વધારો થશે તો આફ્રિકનોની સામાજીક તેમજ આર્થીક સ્થિતિ સુધારનારા કાયદા થશે. એટલે કે રાજકીય સત્તા પહેલી આવવી જોઇએ અને બીજું બધું તે પછી. તેનો એક તાદ્રશ્ય દાખલો એ છે કે સધર્ન રોડેસીયાના લગભગ સઘળાં ક્ષેત્રોમાં આફ્રિકનોને મળતા પગારો એટલા ઓછા છે કે તેઓમાંના લાખો ઇચ્છે તો પણ મતાધિકારને કદી લાયક ન થઇ શકે. અમુક વર્ગના યુરોપીયનો એવી દલીલ કરતા સાંભળવામાં આવે છે કે આફ્રીકનોને રાજકારણમાં કશો રસ નથી, અને જો હોત તો તેઓ ક્યારના વોટરો તરીકે રજીસ્ટર થયા હોત. તેનું પોકળ આ ઉપરથી જોઇ શકાશે.

શું એ સત્ય નથી કે કેટલાક ચીફો તેમજ કેટલીક વ્યકિતઓ, ભલે ઓછી, છતાં હરિત ધરાવે છે કે જેઓ વોટર તરીકેની બીજી રીતે લાયકાત ધરાવે છે પરંતુ કેળવણીની મર્યાદાના કારણે વોટર બની શકતા નથી? શું એ સત્ય નથી કે પૃથ્વીના કોઇ પણ ભાગમાં પોતાના લોકોને માટે હક્કોની માગણી કરનાર શિક્ષિત વર્ગજ હોય છે? મોટા ભાગના આફ્રિકનોના પગારો એટલા ઓછા હોય છે કે સામાન્ય મતપત્રક પર તેઓ દાખલ થઇ શકતાજ નથી. આફ્રિકનોના પગારો સરકાર વધારી જુએ તો ગોરાઓ તુરતજ જોઇ શકશે કે શિક્ષિત આફ્રિકનો મતપત્રકો કેવા ભરી દે છે. કારણ તેઓને તેમ કરતાં રોકનાર તેઓની કેળવણી નથી પરંતુ આર્થીક સ્થિતિ છે. આ નિઃશંક હકીકત જોતાં કઇ અકકલ કે ન્યાયથી સત્તાધીશો એમ કહી શકે છે કે આફ્રિકનોની રાજકીય સ્થિતિ પર નહિ પરંતુ આર્થીક સ્થિતિપર વધારે ભાર આપવામાં આવી રહ્યો છે. જ્યારે હકીકતમાં આફ્રિકનોના પગારો હલકા રાખવાને કશું કહેવા કે કરવામાં બાકી રાખવામાં આવતું નથી? શું એ સત્ય નથી કે આ દેશના યુરોપીયનોએ કદાચ અજાણપણે, રેશનની પદ્ધતિથી સધર્ન રોડેસીયાની આફ્રિકન વસ્તીને પાયમાલ કરી મુકેલી છે? ઘણા આફ્રિકનો, ખાસ કરી શહેરોમાં, પોતાના કુટુમ્બોની સાથે રહે છે અને તેઓને હમણાના વર્ષોમાં, પૈસાને બદલે અનાજને માટે યુરોપીયન માલીકો પર આધાર રાખવાનું શીખવવામાં આવેલુ છે.' તેનું પરિણામ એ આવેલું છે કે બીન-જવાબદાર રોટી કમાનારાઓ હવે રેશનની પદ્ધતિપર આધાર રાખી રહ્યા છે અને તેઓના કુટુમ્બોની બીજી જરૂરીયાતો પૂરી પાડી શકતા નથી. આ કમનસીબ સ્થિતિને માટે સરકારનોજ દોષ ગણી શકાય. આ સઘળું દેખીતી રીતે તે યુરોપીયન મત આપનારાઓના હિતો સાચવવાનેજ કરી રહી છે, કે જેથી બીજી ચુંટણી વખતે તે ફરી ચુંટાઇ શકે. મતલબમાં યુરોપીયનોને રાજી રાખવાને આફ્રિકનોને આર્થીક તેમજ રાજકીય રીતે દુઃખી કરવામાં આવી રહ્યા છે.

ફેડરેશનના બંધારણ મુજબ આફ્રિકનોને લગતી બાબતોને દેશવાર ધ્યાન અપાવું જોઇએ. એ તો ઠીક. પરંતુ તેનો અર્થ શું એ નથી થતો કે ફેડરેશનના બીજા બે પગોની હારમાં રહેવાને આ દેશ પોતાનું બંધારણ ફેરવ્યા કરે છે?

નોર્ધર્ન રોડેસીયા અને ન્યાસાલેન્ડમાં આફ્રિકનો પોતાના દેશની ધારાસભાઓમાં પોતાનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે.

હમણાજ બ્રીટનની કોલોનીયલ ઓફીસે એક સ્તુત્ય પગલું લીધું હતું. તેણે બંધારણમાં એવો સુધારો સુચવ્યો હતો કે જેથી નોર્ધર્ન રોડેસીયા તેમજ ન્યાસાલેન્ડની પાર્લામેન્ટમાં આફ્રિકનોની સંખ્યામાં વધારો થાય. ન્યાસાના લોકોએ જો કે એ દરખાસ્તને તરછોડી કાઢેલી જણાય છે છતાં આટલે દુરથી અમે માનીએ છીએ કે એ પગલું ખરી દિશાએજ લેવાયું હતું.

દેખીતી રીતે મતપત્રકપર આફ્રિકનોની જુજ સંખ્યા છે. તેનો અર્થ શું એ થાય છે કે આ દેશના આફ્રિકનોને તેઓની પોતાની દેશીય પાર્લામેન્ટમાંથી બહાર રાખવામાં આવશે કારણ જાતીય કે બીન-જાતીય ધોરણે તેઓને મત આપનારાઓની પુરતી સંખ્યા નથી?

અમને લાગે છે કે ફેડરેશનના સ્થાપકોની સંકુચિત દ્રષ્ટિના પરિણામે જ ફેડરેશનનો નાશ થશે. નોર્ધર્ન રોડેસીયા તેમજ ન્યાસાલેન્ડ આ દેશમાં યુરોપીયનો તરફથી આફ્રિકનો પ્રત્યે બતાવાતી અન્યાયી વર્તણુકના પોકારો કરી રહ્યા છે.

સર ગોડફ્રેને લોર્ડનું પદ મળ્યું તેને માટે અમે તેમને જરૂર અભિનંદન આપીએ છીએ. અમે માનીએ છીએ કે એકવીસ વર્ષ થયાં આ દેશના વડા પ્રધાન તરીકે તેમણે તેમની પોતાની દ્રષ્ટિએ પોતાનું બનતું કરેલું છે. પરંતુ એટલું તો અમારે નિખાલસપણે કહેવું પડશે કે તેમણે પોતાની ગોરી પ્રજાની ઘણી સુંદર સેવા કરેલી છે પરંતુ પોતાના અમલ નીચેના આફ્રિકનોની સેવા જોઇએ તેટલી નથી કરી.

વેચવાનું છે

ટ્રાંસવાલના મોટાં શહેરમાં આવેલ બેકરી અને કનફેકશનરીનું કીંમતી બીઝનેસ

મોકાવાળી જગ્યામાં, નવું મકાન, ડબલ ડેકર સ્ટીમ અવન, સઘળી સગવડો સાથે કંપનીની માલીકીનું. ટ્રાંસફર ફી કંઇ નહિ આપવાની. હીંદીએ ઓકયુપાઇ કરેલું, નફાકારક. જીંદગીમાં એવી તક નહિ મળે.

ખરીદવા ઇચ્છનારે નીચેના શિરનામે જાતે મળવું.

C. V. Keshavjee
56 Siemert Street,
Doornfontein
JOHANNESBURG.

મુઈરીવરમાં અબદુલ્લા ઈસ્માઈલ કાજી સ્મારક સ્કુલ

મરહુમ અબદુલ્લા ઇસ્માઇલ કાજીના સ્મારક તરીકે મુઇરીવરમાં એ. આઇ. કાજી ગવર્નમેન્ટ એડેડ ઇન્ડિઅન સ્કુલનું ઉદ્‌ઘાટન ફેબ્રુઆરી તા. ૨૬ મીના નાટાલના નામદાર એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ડી. જી. શેપ્સટનના હસ્તે હીંદીઓ તેમજ યુરોપીયનોની મોટી હાજરી વચ્ચે થયું હતું.

મુઈરીવર ઇન્ડિઅન સ્કુલ ટ્રસ્ટના પ્રમુખ મી. એ. બી. મુસાએ પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું. ભાષણ કરતાં તેમણે કહ્યું કે મી. શેપ્સટનની તેમજ મરહુમ મી. એ. આઈ. કાજીની પ્રશંસા કરી હતી.

સ્કુલ મેન રોડપરથી સહેલાઈથી જોઇ શકાય તેવી રીતે બંધાઇ છે. ક્લાસરૂમો ઉજાસ અને હવા વાળા છે અને છોકરાંઓને માટે રમતગમતનું વિશાળ મેદાન પણ છે. સ્કુલ બાંધવાનો ખર્ચ પા. ૭૫૦૦ થયો છે જેમાંથી પા. ૭૫૦ મુઇરીવરના હીંદીઓએ આપ્યા હતા. પ્રાંતિક સરકારે ૫૦ ટકા આપ્યા હતા અને બાકીની રકમ મરહુમ એ. આઇ. કાજી અને મી. એ. બી. મુસાએ મળીને સ્થાપેલી સીનેમા કંપની તરફથી પુરી પાડવામાં આવી હતી.

સ્કુલના મકાનને ખાસ પ્રસંગને માટે ધજા પતાકાઓ વડે સુશોભિત રીતે શણગારવામાં આવ્યું હતું. અને વિદ્યાર્થીઓએ ગાર્ડ ઓફ ઓનર કરી નામદાર એડમીનીસ્ટ્રેટરને માન આપ્યું હતું.

મી. ઇસ્માઇલ એ. કાજી તરફથી હાર તોરા અર્પણ કરવાનો વિધિ થયા બાદ નામદાર એડમીનીસ્ટ્રેટરે ભાષણ કરતાં મરહુમ એ. આઇ. કાજીની સેવાઓની તારીફ કરતાં કહ્યું કે તેમના અવસાનથી હીંદી કોમને નહિ પુરી શકાય તેવી ખોટ થઇ છે.

આંકડા ટાંકી મી. શેપ્સટને કહ્યું કે છેલ્લા થોડા વર્ષમાં હીંદીઓની કેળવણીએ મહાન પ્રગતી કરેલી છે અને તેમાં કેળવણી ખાતાંના અધિકારીઓએ મોટો ફાળો આપેલો છે. હીંદીઓએ સ્કુલોના મકાનો બાંધીને મોટો ફાળો આપેલો છે અને ઇન્ડિઅન ટીચર્સ સોસાયટીએ પોતાના પગારોમાંથી અમુક ટકા આપી સ્કુલોના મકાનો માટે ફન્ડ ઉભું કરવાનું સુંદર કાર્ય કરેલું છે એ સઘળાંની મી. શેપ્સટને મુક્ત કંઠે તારીફ કરી હતી.

પોતાને આપવામાં આવેલાં પ્રેમ ભર્યા માનને માટે નામદાર એડમીનીસ્ટ્રેટરે હાર્દીક આભાર માન્યો અને એ. આઇ. કાજીના સ્મારક તરીકે ઉભાં કરવામાં આવેલાં સુંદર સ્કુલના મકાનને માટે તે ઉભું કરવામાં ફાળો આપનારાઓને અભિનંદન આપ્યું. બીજાં ભાષણ કરનારાઓમાં મી. એ. એમ. મુલ્લાં અને મી. પી. આર. પથર હતા.

ડરબન વિગેરે દુરના સ્થળોથી હીંદીઓ મોટી સંખ્યામાં હાજર થયા હતા જેમને એ. એફ. એમ. સાહેબ તરફથી લંચ આપવામાં આવ્યું હતું.

સ્કુલનાં ઉદ્‌ઘાટન અંગેની સઘળી વ્યવસ્થા મી. એ. આર. સીંગ મી. પીટર સીંગ વિગેરે કમીટીના સભ્યો તરફથી કરવામાં આવી હતી.

ઉદ્‌ઘાટન વિધિ પુરો થયા બાદ હાજર થએલાઓને સ્કુલના વરંડામાં ચા નાસ્તો આપવામાં આવ્યો હતો.

જીત્યું કોણ?

કદાચ જો બે મિત્રોમાંથી કોઇ એકને ગુસ્સો આવી જ જાય તો એ શું જરૂરનું છે કે બીજો પણ પોતાનો ગુસ્સો પ્રદર્શિત કરે જ કરે? શું આપણે કોઇનાં મેલાં કપડાં જોઇને આપણાં સ્વચ્છ કપડાં ઉપર ધુળ નાખીએ છીએ ખરા? આપણે કોઇ લંગડા અગર કાણાંને જોઇને પોતાનો પગ ભાંગી નાખતા અથવા આંખ ફોડી નાખતા તો નથીજ ને?

ના, આપણે એ પ્રમાણે કરતા નથી, ને એ બરાબર પણ છે; તો પછી આપણા મિત્રોને ગુસ્સો આવી જતાં આપણે પોતે ધુંવાકુંવાં થઇ જવાનું શા માટે જરૂરી સમજીએ છીએ?

જ્યારે આપણા મિત્રને ગુસ્સો આવે છે ત્યારે તે શું કંઇ સારી વાત છે ખરી? ના, તો પછી આપણે એક ખરાબ વાતની નકલ શું કરવા કરવી? તેને ગુસ્સો આવી ગયો તો આવી ગયો, પરંતુ તમે પ્રયત્નપુર્વક તેને એ મિત્રની લાચારી માનીને ચુપ રહો, શાંત રહો, મધુર રહો.

ગુસ્સો આવ્યો, લડી લીધું અને ગુસ્સો ઉતર્યો કે એકબીજાનો નાશ કરવામાં યોજાઇ ગયા-યોજાઇ જ રહ્યા, એ તો વરૂઓનો ન્યાય છે, વરૂવૃત્તિનું પ્રદર્શન છે.

ગુસ્સો આવ્યા પછી, ગુસ્સામાં ગાળો ને કટુ શબ્દો અને મારઝુડ કર્યા પછી પણ માણસ માણસ જ રહે છે, પરંતુ ગુસ્સો ઉતરી ગયા પછી પણ ગુસ્સો કાયમ હોય તેવો વ્યવહાર કરવાથી માણસ વરૂ બની જાય છે અને બીજાને ગુસ્સો આવવા છતાં પણ તે શાંત રહે, ગુસ્સો ના કરે, તો માણસ દેવત્વ તરફ આગળ વધે છે. આપ માણસ છો તો ઉન્નતિ કરો, દેવતા બનો, પરંતુ એમ ન કરી શકો તો ઓછામાં ઓછું માણસ તો બની રહો!

હું યુદ્ધશાસ્ત્રની વાત નથી કરતો, આપસઆપસના લડાઇઝઘડાની વાત કરૂં છું કે જે વાતવાતમાં ઉભા થાય છે.

ઝઘડો મારી ભૂલથી શરૂ થયો કે તમારી ભૂલથી, તે થઇ ગયો, થઇ ગયો તો ભારે થઈ ગયો. બન્નેએ પોતાનું જોર બતાવ્યું: કોઇએ કંઇ બાકી ન મેલ્યું. પરંતુ પ્રશ્ન એ છે કે તમે પણ લડયા, હું પણ લડયો, તો જીત્યું કોણ?

શું એ જીત્યો કે જે વધારે ગાળો ભાંડી ગયો? જેણે વધારે મારામારી કરી? ના, હું એને વિજયી માનતો નથી અને કહેવા ઇચ્છું છું કે જીત્યો તો તે કે જેણે ગુસ્સો ઉતર્યો પછી, શાંત થયા પછી વિવેક જાગ્રત થતાં, વિચાર કરતાં જેને લાગ્યું કે આ તો ભારે મુર્ખતા બેવકુફી થઇ ગઇ. જે ગુસ્સાના આવેગમાં ફસાતો નથી, જે અકળાતો નથી, કશો સંકોચ રાખતો નથી અને સીધો તેને ઘેર પહોંચી જાય છે કે જેની સાથે લડાઇ થઇ હતી અને કડવાશને મીઠાશમાં બદલીને વાતાવરણને ફરીથી સાફસ્વચ્છ કરી દે છે.

તમારા મિત્રોમાં પણ કદી પોતાના તરફથી લડાઇ ઝઘડાની હવા ન ફેલાવા દો, તમારા કોઈ મિત્રને ગુસ્સો આવી પણ જાય તોપણ તમે શાંત રહો, આ વાતને ભૂલી જાઓ, ટાળવા પ્રયત્ન કરો અને તમને ગુસ્સો આવી જ જાય તો લડી લો, પરંતુ ગુસ્સો ઉતરતાં જ એ મિત્રની પાસે પહોંચો અને કોઇ પણ રીતે સમાધાન કરીને જ ઉઠો.

'લોકજીવન'માં ચંબકલાલ મા. શુક્લ.

વેચવાના છે

નવસારી સ્ટેશન રોડ પર, બજારમાં તથા સોસાયટીઓમાં મકાન અગર ખુલ્લા પ્લોટ લેવા માટે અગર નેશનલ સેવીંગ્સ સર્ટીફીકેટ (આવક વેરાથી મુક્ત વ્યાજ) ખરીદવા લખો:

એમ. જનાર્દન ભટ્ટ.

Authorised Agent For
Government of India
National Saving Certificate.
"બાળી સાહેબની હવેલી,"
Navsari, Bombay, India.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીઝ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૨૧૩ મેકાસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફેરેરાસ્ટાઉન, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૫ -માર્ચ	હીંદુ ૨૦૧૧ ફાગણ	મુસલમાન ૧૩૭૪ હીજરી રજબ	પારસી ૧૩૨૪ આવાં	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મીક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૧૧	વદ ૩	૧૫	૧૧	૫-૫૩	૬-૨૪	
શની	૧૨	,, ૪	૧૬	૧૨	૫-૫૩	૬-૨૪	
રવી	૧૩	,, ૫	૧૭	૧૩	૫-૫૩	૬-૨૪	
સોમ	૧૪	,, ૬	૧૮	૧૪	૫-૫૪	૬-૨૪	
મંગળ	૧૫	,, ૭	૧૯	૧૫	૫-૫૪	૬-૨૪	
બુધ	૧૬	,, ૭	૨૦	૧૬	૫-૫૪	૬-૨૩	
ગુરૂ	૧૭	,, ૮	૨૧	૧૭	૫-૫૪	૬-૨૩	
શુક્ર	૧૮	,, ૯	૨૨	૧૮	૫-૫૫	૬-૨૩	
શની	૧૯	,, ૧૦	૨૩	૧૯	૫-૫૫	૬-૨૩	
રવી	૨૦	,, ૧૧	૨૪	૨૦	૫-૫૫	૬-૨૩	પાપમોચની એકાદશી
સોમ	૨૧	,, ૧૨	૨૫	૨૧	૫-૫૬	૬-૨૩	
મંગળ	૨૨	,, ૧૩	૨૬	૨૨	૫-૫૬	૬-૨૩	
બુધ	૨૩	,, ૧૪	૨૭	૨૩	૫-૫૬	૬-૨૨	
ગુરૂ	૨૪	,, ૩૦	૨૮	૨૪	૫-૫૬	૬-૨૨	

ભારતનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઇ, તા. ૨૦-૨-૫૫.

રમુજી કિસ્સો

ઉત્તર ગુજરાતમાં એક ઘણોજ રમુજી કીસ્સો બની ગયો. કોઇકે એક નાની સરખી ગાડી બનાવીને તેમાં માતાજીની મુર્તિ પધરાવી હતી અને નાની ગાડી સાથે એક બિલાડીને જોડી દીધી હતી. બિલાડી માતાજીની મુર્તિ સાથેની ગાડી ખેંચતી એક ગામે પહોંચી ત્યાં તેનો લોકોએ ખુબ સત્કાર કર્યો અને માતાજીને રોકડ ભેટો ધરી. બિલ્લી બાઇને પણ પુરતા પ્રમાણમાં દુધ અને મીષ્ટાન્ન મળવાં લાગ્યાં. આ પછી બિલ્લીબાઇ બીજે ગામે ગયાં. પછી તો તે જ્યાં જાય ત્યાં ભાવિક ભકતોના ટોળાં ઉમટવા લાગ્યાં. ભાવિકો જાત જાતની દંત કથાઓ કરવા લાગ્યા. બિલ્લીબાઇને ગાડીમાંથી છોડી માતાજીની મુર્તિ લઇ લેવાની કોઇની હિંમત નહોતી. સૌ આને દેવીનો ચમતકાર માનવા લાગ્યું. પરંતુ એક ગામના મુખીએ 'હિંમત કરી બિલાડીને જાતરામાંથી છોડી મુકી, એટલે તે નાસી ગઈ. માતાજીની પાલખીમાંથી લોકોએ ધરેલી આશરે રૂ. બે હજારની રકમ મળી. આ રકમ લોકોપયોગી કાર્યો પાછળ ખર્ચાશે.

શબ્દ રચના હરીફાઇ

હમણાં હમણાં શબ્દ રચના હરીફાઇઓ સામે ખુબ ઉહાપોહ જાગ્યો છે. કસોટી હરીફાઇ અને હીંદ હરીફાઇ વચ્ચે જાગેલી હરીફાઇને પરિણામે ઇનામોનો આંકડો વધીને ૭ લાખ ઉપર પહોંચી ગયો હતો. આટલાં જંગી ઇનામો દુનીયા ભરમાં કોઇપણ હરીફાઇમાં અપાયાં નથી. આમ હરીફાઇ કરવા જતાં બંને હરીફાઇઓને ગાંઠના નાણા મુકવા પડયા. એ પછી તેમની વચ્ચે ઇનામનો આંકડો વધારવાની હરીફાઇ અટકી છે. લોકો ગામે-ગામ અને એક હરીફે રૂ. ૫૦૦૦ ના હરીફાઇના ચોકઠા ભર્યાના દાખલા નોંધાયા છે. આમાં રાજકોટના એક દરજીએ હરીફાઇનું ચોકઠું ભરી નાંખ્યું. પરંતુ તે ભરીને હરીફાઇ વાળાઓને મોકલવાનું ભૂલી ગયો. જ્યારે સાચો ઉકેલ જાહેર થયો ત્યારે તેને જણાયું કે, તેનું ચોકઠું સાવ સાચું હતું અને જો મોકલ્યું હોત તો પચાસ હજાર ઉપરાંત રૂપિયાનું ઇનામ લાગી જાત. પોતાની ભૂલનો આ દરજીને એટલો આઘાત લાગ્યો કે તે ગાંડો બની ગયો. આ સમાચાર છાપાઓમાં છપાતાં લોકોમાં શબ્દ રચના હરીફાઇ વિરોધી સારો ઉહાપોહ જાગ્યો છે. ઇનામોની રકમ, પ્રવેશ પત્રોની સંખ્યા વગેરે પર મર્યાદા મુકતો એક ખરડો ભારત સરકાર તૈયાર કરી રહી છે અને તે પાર્લામેન્ટની આવતી બેઠકમાં રજુ થશે. મુંબઇ સરકારે ઇનામોની રકમ પર મર્યાદા કયારનીય મુકી દીધી છે. તેણે આવી મર્યાદા મુકતાં આ હરીફાઇઓના સંચાલકો પોતાના ઘણું મુંબઇ રાજ્યમાંથી ખસેડીને ઇંદોર અથવા તો દિલ્હી લઇ ગયા. આથી મુંબઇ રાજ્યને કરવેરામાં લાખોની ખોટ ગઇ છે. મુંબઇ, મદ્રાસ અને સૌરાષ્ટ્રે હરીફાઇઓ પર સંપુર્ણ પ્રતિબંધ મુકવાની માગણી કરી છે. જ્યારે બીજા રાજ્યોએ અંકુશો નાંખીને તેને ચાલવા દેવાની હિમાયત કરી છે.

પુર્વ પાકીસ્તાન

પુર્વ પાકીસ્તાનમાં વસતા ૬૦ હજાર ઉપરાંત હીંદુ કુટુંબોએ ભારતમાં હિજરત કરવા દેવા માટે પૂ. પાકીસ્તાનમાંની હીંદી હાઇ કમીશનરની કચેરીને અરજી કરી છે. આમ કુલ્લે ત્રણ લાખ હીંદુઓ હિજરત કરવા તયયાર થયા છે. આ ઉપરાંત ૧૯૫૪ ના છેલ્લા ચાર માસમાં પુર્વ પાકીસ્તાનથી ૬૫૦૦૦ હીંદુઓ હિજરત કરી ભારતમાં આવ્યા છે. આમાંથી ૫૫૦૦૦ પશ્ચિમ બંગાળમાં અને બાકીના અન્ય ભાગોમાં વસ્યા છે. આથી પશ્ચિમ બંગાળમાંની નિર્વાસિત છાવણીઓમાં વસતિ વધી પડી છે. ૧૯૫૪ ના શરૂઆતના મહિનાઓમાં પાકીસ્તાનથી હિજરત કરનારાઓનું માસિક પ્રમાણ ૬૦૦૦નું હતું તે છેલ્લા મહિનાઓમાં વધીને વીસ હજારનું થયું છે. હિજરતમાં આ વધારાના ચોક્કસ કારણો જાણવા મળતાં નથી. પરંતુ ભારત આવેલા નિર્વાસિતો જણાવે છે કે, તેમને નાના અધિકારીઓ હેરાન કરતા હતા અને પુર્વ પાકીસ્તાનમાં બગડેલી આર્થીક પરિસ્થિતિએ પણ લઘુમતી કોમનું મન ઢીલું કરી નાંખ્યું હતું.

* * *

ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરૂ રાષ્ટ્ર સમુહના વડા પ્રધાનોની પરિષદમાં હાજરી આપીને લંડનથી દિલ્હી પાછા આવી ગયા છે. ફોર્મોસા અંગે શાંતી ભર્યું સમાધાન કરાવવાના કે ઓછામાં ઓછું બંને પક્ષોને એક મેજ પર ભેગા કરવાના તેમના પ્રયાસોને હજી સફળતા નથી સાંપડી, તેમ છતાં ફોર્મોસાના પ્રશ્ન અંગે વિશ્વ યુદ્ધ ફાટી નીકળવાનો ભય ઓછો થયો છે તેમજ ઘણા રાષ્ટ્રો તરફથી શ્રી નેહરૂના સુચનને ટેકો મળી રહ્યો છે. કોરિયાના પ્રશ્નમાં બન્યું હતું તેમ આખરે ફોર્મોસાના પ્રશ્ન અંગે પણ અમેરીકા અને સામ્યવાદી દેશોને શ્રી નેહરૂએ સુચવેલો માર્ગ અખત્યાર કરવો પડશે, કેમકે એ સિવાય બીજો માર્ગ યુદ્ધનોજ રહે છે અને હાલની ઘડીએ કોઇ પણ દેશને યુદ્ધ જોઇતું નથી.

બ્રિટનના વિદેશ પ્રધાન શ્રી એન્થની ઇડન અગ્નિ એશિયા રક્ષણ કરાર સંસ્થાની બેંગકોક ખાતે મળનારી સભામાં હાજરી આપીને પાછા ફરતાં વચ્ચે દિલ્હી રોકાઇ જશે અને આ બાબત અંગે શ્રી નેહરૂ સાથે પગલું લેવાય એવો સંભવ છે.

* * *

ભારતના વેપાર અને ઉદ્યોગ ખાતાના પ્રધાન શ્રી ટી. ટી. કૃષ્ણમાચારીએ ફરી પ્રધાન મંડળમાંથી રાજીનામું આપ્યું છે. અગાઉ એક વખત ઉદ્યોગોને આધુનિક યંત્રોથી સજ્જ કરવાના પ્રશ્ન અંગે સાથી પ્રધાનો સાથે મત ભેદ પડતાં તેમણે રાજીનામું આપ્યું હતું. પરંતુ પાછળથી તેમને સમજાવી લેવામાં આવ્યા હતા. પરંતુ આ વખતે મતભેદો ઘણા ઉંડા છે અને શ્રી કૃષ્ણમાચારીના પોતાના કહેવા પ્રમાણે, તેમનું આ રાજીનામું અફર છે અને હવે કોઇ તેમને સમજાવી શકશે નહિ. મત ભેદોના કારણો વિષે કોઇ ચોક્કસ જણાવવાની પણ શ્રી કૃષ્ણમાચારીએ ના પાડી હતી. તેઓ આ સંબંધમાં પાર્લામેન્ટમાં નિવેદન કરવાના પોતાના અધિકારનો પણ ઉપયોગ નહિ કરે.

આંધ્ર ધારાસભાની ચુંટણી લગભગ પુરી થવા આવી છે. આ ચુંટણીમાં કોંગ્રેસ અને સામ્યવાદીઓની તાકાતની કસોટી થવાની હતી, એટલે સમગ્ર વિશ્વના રાજદ્વારી મંડળોની નજર એ બાજી મંડાઇ હતી અને ઘણા પરદેશી પત્રકારો ચુંટણીના સમાચારો પોતાને જોરશોરથી એવો દાવો કરતા હતા કે, તેઓ બહુમતિમાં ચુંટાઇ આવશે. પરંતુ મતદાન પરથી હવે તેઓ કહે છે કે, કોઇપણ પક્ષને ચુંટણીમાં સંપુર્ણ બહુમતી નહિ મળે. બંને પક્ષોના જોરદાર પ્રચારને કારણે મતદારોમાં ઉત્સાહ પણ ઘણો હતો. શહેર વિસ્તારમાં ૬૦ ટકા ઉપરાંત અને ગ્રામ વિસ્તારોમાં ૭૦ ટકા ઉપરાંત મતદારોએ મત આપ્યા હતા. આ ચુંટણીના પરિણામ વિષે આગાહી કરવાનું મુશ્કેલ છે.

* *

આસામમાં ખનીજ તેલના નવા વિસ્તારો મળી આવ્યા છે. આ વિસ્તારો દેશની ૨૫ ટકા જેટલી પેટ્રોલની જરૂરીયાતને પહોંચી વળે તેટલું પેટ્રોલ ઉત્પન્ન કરી શકે તેમ છે. અત્યારે આસામમાં સાત કરોડ ગેલન જેટલું પેટ્રોલ થાય છે જે ભારતની કુલ ૪૦ લાખ ટનની જરૂરીયાતના માત્ર પાંચ ટકા બરાબરજ છે. પેટ્રોલના સંશોધન માટે કચ્છ રાજસ્થાન અને પશ્ચિમ બંગાળમાં ઉગ્ર તપાસ હાથ ધરવા સરકાર એક ખાતું ખોલશે. આ વિસ્તારોમાંથી પેટ્રોલ મળી આવવાનો ઘણો સંભવ છે.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમા વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મોટાઓ માટે છે.

કીમત ફકત પા. ૧-૧૯-૦.

જોઇએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતાં કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND

FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

"રોટરી કલબ"ની અર્ધશતાબ્દિ

("ઝવેરી")

જગતમાં જાત, ભાત, વર્ણ, ધર્મના ભેદભાવ સિવાયની જે કેટલીક અસંપ્રદાયી અને બિનરાજકીય સંસ્થાઓ મોજુદ છે તે પૈકીની એક આ "રોટરી કલબ" પણ ગણાય છે.

અમેરીકાના ચીકાગો શહેરના પોલિમ પી. હેરીસ નામના એક યુવાન વકીલે સને ૧૯૦૫ના ફેબ્રુઆરી માસની ૨૩મી તારીખે જુદા જુદા ધંધા રોજગારનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા પોતાના મિત્રોને ભોજનના આમંત્રણ હેઠળ એકઠા કરીને અરસપરસમાં વિવિધ વિષયોની ચર્ચા દ્વારા એકમેકના વિચારોની આપલે કરવાથી ભાઈચારો વધવા સાથે વિશિષ્ઠ જ્ઞાનનો લાભ બધાને મળે, એ ઉદ્દેશથી આ સંસ્થાની સ્થાપના કરેલી.

એમાં ધાર્મીક અને રાજકીય ચર્ચાને આરંભથીજ સ્થાન નહોતું અપાયેલું કેવળ *service, not self*, અંગત સ્વાર્થ નહિ પણ નિઃસ્વાર્થ સેવા એજ એનું ધ્યેય રખાયેલું. 'કલબ'નો સામાન્ય અર્થ મનોરંજક મંડળ, અને 'રોટરી' એટલે ફરતું. આ મંડળીનું નામ 'રોટરી કલબ" રાખવાનું કારણ એ હતું કે, એની સભા હમેશાં વારાફરતી પ્રત્યેક સભ્યની ઓફીસમાં મેળવવાનું ઠરાવાયેલું હતું.

૧૯મી સદીની પુર્વે પણ ઇંગ્લંડમાં વિવિધ પ્રકારની કલબો અસ્તિત્વમાં હતી. આજે પણ જગતમાં અનેક પ્રકારની કલબો પ્રત્યેક શહેરમાં હોય છે. કીન્તુ એ સૌથી આ "રોટરી કલબ"નો હેતુ નિરાળો છે. "રોટરી કલબ" દ્વારા ઉપલા થરના પુરૂષોમાં ભ્રાતૃભાવના અને સેવાના આદર્શો અપનાવાય તો આમજનતાનું વધુ હિત સાધી શકાય એ હેતુથી વર્ણ, ધર્મના ભેદોથી રહિત માત્ર પ્રતિષ્ટિત સજ્જનો પુરતું જ સભ્યપદ મર્યાદિત રખાય છે.

પહેલી "રોટરી કલબ"ની સભા એક ભોજન સમારંભ જ હતો. પણ તેના ઉચ્ચ હેતુને લીધે થોડાંજ વર્ષમાં યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ અને કેનેડાના ઘણાં શહેરોમાં બસો જેટલી શાખા એ સ્થપાઇ હતી. અને ૧૯૧૧માં બ્રિટનમાં એની પહેલી શાખા સ્થાપેલી. તે પછી સને ૧૯૨૧ના જુન માસમાં એડીનબર્ગ શહેરમાં "રોટરી કલબ"નું ૧૨મું ઇન્ટરનેશનલ કન્વેશન મળેલું. જેમાં અમેરીકાના એક હજાર જેટલા પ્રતિષ્ઠિત સભ્યોએ હાજરી આપેલી. આ સમયે બ્રિટનમાં ૩૧ અને જગત ભરમાં ૯૦૬ શાખાઓ હતી. છેલ્લાં બાર માસમાં યુરપ, આફ્રિકા, એશીયા, અમેરીકા અને પાસિફિક મહાસાગરના બેટો મળીને ૫૮ દેશોમાં ૪૫૦ જેટલી નવી "રોટરી કલબો"ની સ્થાપના થઇલી છે. એ એની સુયોગ્યતા પુરવાર કરે છે.

હમણાં દુનિયાના ૮૯ દેશોમાં આ સંસ્થાની ૮,૪૦૦ રોટરી કલબોમાં ચાર લાખ જેટલા પ્રતિભા સંપન્ન સભ્યોની સંખ્યા છે જે જુદા જુદા વિષયોપર સ્થાનિક ઉપરાંત પ્રતિષ્ઠિત આંતરરાષ્ટ્રિય પ્રવાસીઓનો પણ પ્રસંગોપાત સંપર્ક સાધી કશા પણ ભેદભાવ વિના અરસપરસના વિચારોનો વિનિમય કરી ભાઇચારો વધારવાનું મહત્ત્વનું પ્રચારકાર્ય કરવાની તક લેતા રહે છે.

શ્રી માતાજીની જન્મ જયંતી

(શ્રી અંબુભાઇ પુરાણી)

[શ્રી અરવિંદ પુસ્તકાલયના આશરા હેઠળ શ્રી માતાજીની ૭૭મી જન્મ જયંતી નીમિત્તે તા. ૨૧–૨–૧૯૫૫ના દીને સાંજરે ૭॥ વાગે મેસર્સ જી. નાનાનાં મુકામે એ સામાન્ય સભા રાખવામાં આવી હતી.]

શ્રી માતાજીનું કાર્ય એવા પ્રકારનું રહ્યું છે કે સામાન્ય લોકોને તેમનું નામ બહુ ઓછું પડયું છે. અને એ કુદરતી છે. જેઓ તેમના પ્રત્યક્ષ પરિચયમાં આવેલા છે તેઓ તેમને પિછાણે છે, જાણે છે, પણ તે પણ પોતાની ગ્રહણ શક્તિના પ્રમાણમાં શ્રી માતાજી પોતાની આંતર સાધનાને અનુસરતાં ચેતનાની જે ઉર્ધ્વ ભુમિકાઓ પ્રાપ્ત કરી છે, એ કાર્ય અને એ ઉર્ધ્વ ભુમિકાઓ માનવીની સામાન્ય બુદ્ધિને હજી ઘણી અજ્ઞાત છે, અને તેથી ભક્તિ ભાવે તેમને ચરણે જઇ બેસનારાઓને પણ તેઓ ઘણાં અકલિત અને ગુઢ જેવાં લાગે છે.

ઉર્ધ્વમાં ઉર્ધ્વ તત્ત્વનું, ગહનમાં ગહન તત્ત્વનું પ્રકટીકરણ, માનવ ચૈતન્ય આમળ દિવ્યતાનો આવિર્ભાવ, માનવમાં દિવ્ય ચેતનાની સ્થાપના, જગતની પ્રકૃતિનું વિજ્ઞાનમય રૂપાંતર; શ્રી માતાજીએ જે કાર્ય હાથ લીધું છે તે આ છે.

શ્રી માતાજી પેરિસમાં એક બેન્કરના ખાનદાન કુટુમ્બમાં જન્મ પામ્યાં છે. એવા કુટુમ્બમાં જન્મનાર માટે સ્વાભાવિક હોય તેવી બધી કેળવણી પણ તેમને મળેલી. કલા પ્રવૃત્તિ અને કલાસર્જન પ્રત્યે તેમને ખાસ અભિરૂચિ હતી. સંગીત, ચિત્રકળા, અભિનય વગેરેમાં તેમણે નોંધવા લાયક પ્રવીણતા પણ મેળવી હતી. જગતના સાહિત્યનો પણ તેમણે ઘણો સારો પરિચય મેળવ્યો હતો. કિશોર અવસ્થાથી જ તેમનામાં આંતર અનુભુતિઓ પ્રગટ થવા લાગેલી. અને શરૂઆતમાં ઉર્ધ્વ સત્ત્વોની તથા પાછળથી એક મહા યોગીની દોરવણી હેઠળ તેમની સાધનાનો વિકાસ થયેલો. એ પછી એમની આસપાસ સાધકોનું નાનકડું મંડળ પણ ભેગું થયું હતું. સાધનામાં આગળ વધતાં વધતાં તેમની પાસે નવા નવા પ્રશ્નો ઉભા થવા લાગ્યા. તેના ઉકેલની શોધમાં તેઓ ફ્રાન્સથી બહાર નીકળ્યાં. થોડો વખત અલ્જીરિયામાં પણ તેઓ રહ્યાં, ૧૯૧૪માં હીંદ આવ્યાં, અને ૧૯૧૪ના વિશ્વયુદ્ધના છેવટમાં થોડો વખત ૧૯૧૬ થી ૧૮ તેઓ જાપાનમાં પણ રહી આવ્યાં, હીંદમાં આવ્યાં તે પહેલાં પુર્વમાંથી પોતાના પ્રશ્નોનું સમાધાન મળશે એવી તેમને કંઇક ઝાંખી હતી. જાપાન જતાં પહેલાં ૧૯૧૪માં તેઓ શ્રી અરવીંદને મળ્યાં હતાં ત્યારે તેમને ઘણી પ્રતીતિકારક વસ્તુઓ જાણવા મળી. જાપાનમાં થોડો સમય ગાળી તેઓ શ્રી અરવિંદની સાધનામાં જોડાયાં. 'પ્રાર્થના અને ધ્યાન'માં આપણે જોઇએ છીએ કે શ્રી માતાજીની સાધના અને તત્ત્વ દર્શન શ્રી અરવીંદની સાધના અને દર્શનની દિશા એક જ છે. એમની સાધના અને શ્રી અરવીંદ સાધના—એક જ બની રહી. હીંદ આવ્યાં તે પુર્વે તેઓ 'મિરાં' હતાં. સાધનાને અંતે તેઓ 'શ્રી માતાજી' બનીને આપણી સમક્ષ ઉભાં રહ્યાં અને આશ્રમમાં અને બહાર યોગનિર્માણનું કાર્ય હાથમાં લીધું

શ્રી ટ્રાંસવાલ દરજી મંડળ (જોહાનીસબર્ગ)

શ્રી ટ્રાંસવાલ દરજી મંડળની જાહેર સભા રવિવાર તા. ૨૦–૩–૫૫ના રોજ બપોરના અઢી વાગે. નં. ૨૪ (સી) ૧૨મી સ્ટ્રીટ, ફ્રીડીડોર્પ પર આવેલા મંડળના હોલમાં નીચેના અગત્યના કામકાજ માટે મળશે: (૧) મિનીટસ (૨) પત્રવ્યવહાર (૩) શિષ્યવૃત્તી માટે આવેલી અરજી ઉપર વિચારણા (૪) વર્ષ દરમ્યાન થયેલા કામકાજનો અહેવાલ અને હિસાબ (૫) પુસ્તકાલયનો અહેવાલ અને હિસાબ (૬) કાર્યવાહકોની ચુંટણી (૭) પરચુરણ

આ અતિ મહત્ત્વની સભામાં સ્થાનીક રીફ પ્રીટોરીઆ અને કંટ્રીના સર્વે જ્ઞાતી ભાઇઓને વેળાસર પધારવા આગ્રહભરી વિનંતી છે.

હરકીસનભાઇ પરસોતમભાઇ ભગત,
પ્રમુખ

ગોવીંદભાઈ નાથુભાઇ
અંબેલાલ ગાંડાભાઇ
સ. મા. મંત્રીઓ
શ્રી ટ્રાં. દ. મંડળ

K.M.Lodhia & CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

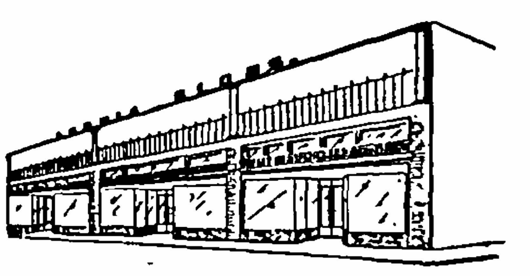

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીંટી બકલ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

જાતીભેદ પર શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડીત

બ્રીટન ખાતે હીંદના હાઇ કમીશનર શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડીતે યુનાઇટેડ ફેડરેશન ઓફ બીઝનેસ એન્ડ પ્રોફેશનલ વીમેન ઓફ બ્રીટનના ૭૫૦ સભ્યો તરફથી આપવામાં આવેલાં લંચ વખતે ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે, જાતીદ્વેષ એ સઘળા દ્વેશો કરતાં બુરામાં બુરો દ્વેશ છે અને માણસના દુઃખનું મૂળ છે. માણસને હલકે દરજ્જે ઉતારી પાડી રાજકીય સર્વોપરિતા મેળવવાને તેનો ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે. માણસને હલકે દરજ્જે ઉતારી પાડવામાં તેનો ઉપયોગ થાય એ શરમ ભરેલું છે.

તેમણે કહ્યું કે કેટલાક દેશોમાં સ્થિતિ સુધરવા લાગેલી છે પરંતુ દક્ષિણ આફ્રીકામાં બગડી રહી છે અને એક લઘુમતીના ફરમાનો વડે બહુમતી દુ:ખી થઇ રહી છે.

શ્રીમતી પંડીતે કહ્યું કે પશ્ચિમની સામે મોટી ચેલેંજ આવી પડેલી છે. ખરો માર્ગ લોકશાસનનો જ માર્ગ છે એ તે પુરવાર કરી આપી શકે છે. પરંતુ માત્ર ભાષણો કરવાથીજ એ બની નહિ શકે. વ્યહાર રીતે કરવું પડશે અને જાતીભેદો નાબુદ કરવા એ દુનીયાને સુધારવાનો એક માર્ગ છે. દુનીયાની દરેકે દરેક જાતીનો તેમાં સમાવેશ કર્યા વિના દુનીયાની ભવિષ્યની બાત પડી શકવાની નથી. આ દેશને આપણે ત્યારેજ હાથમાં લઇ શકીશું જ્યારે એ વસ્તુ સ્વિકારીશું કે સૌથી પછાતમાં પછાત માણસ જેનો એક વ્યક્તિ તરીકે વિચાર પણ કરવામાં આવ્યો નથી તેને અપનાવી લેવો જોઇએ.

પશ્ચિમનો ફાળો મહાન વૈજ્ઞાનિક ખીલવણીમાં પરિણમેલો છે એમ જો આપણે વિચારીએ તો તે સાથે આપણે એ પણ વિચારવું જોઇએ કે એ વૈજ્ઞાનિક ખીલવણી આજે સુધારાનો નાશ કરવાનો પણ ભય પમાડી રહી છે. અને એ વિચાર કરીએ ત્યારે તાજુબી થાય કે પશ્ચિમ શું એ દશાએ પહોંચેલું છે કે જ્યારે મોત સિવાય બીજું કશું તેને આપવાનું નથી?

શ્રીમતી પંડિતે કહ્યું કે હું સ્ત્રીવાદી નથી પરંતુ એટલું તો માનુંજ છું કે સ્ત્રીઓને મતાધિકાર આપવા ઉપર અને તેને જવાબદારીના સ્થાનો આપવા ઉપર માનવ વિકાસનો મોટો આધાર રહેલો છે.

એ વસ્તુ જાણવા જેવી છે કે હીંદમાં સ્ત્રીઓના હકો માટે લડત ચલાવવાની જરૂર નહોતી પડી. શરૂથી જ સ્ત્રીઓને પોતાના પુરૂષ વર્ગની મદદ મળતી આવેલી છે. આજે હીંદના રાષ્ટ્ર જીવનમાં સ્ત્રીઓને જે સફળતા પ્રાપ્ત થઇ છે તેનું કારણ એજ છે કે તેની રાષ્ટ્રિય લડતમાં તેને ભાગ લેવા દેવામાં આવ્યો હતો.

કેપટાઉનમાં અવસાન

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી પારસી સોરાબજી નવરોજી ગોરવાળાનું ગુરૂવાર તા. ૩જીના ટુંક માંદગી બાદ ૭૮ વર્ષની વયે કેપટાઉનની સમરસેટ હોસ્પીટલમાં અવસાન થયું છે. મરહુમની ઇચ્છાનુંસાર તેમની દફનક્રીયા સમુદ્રમાં કરવામાં આવી હતી. ડરબનના શ્રી કેરસાસ્પ દીનશાએ તેમની છેવટની ક્રીયા કરી હતી. મરહુમ ૧૮૭૬ની સાલમાં પોતાના પિતાના અવસાનની બે માસ બાદ થયો હતો. આ દેશમાં તેઓ ૧૯૦૨ની સાલમાં આવ્યા હતા. બોર લડાઇ બાદ આવ્યા હતા. તેમની આર્થીક સ્થિતિ તદન ખરાબ હતી. સાઉથ આફ્રિકન રેલવેમાં લોકોમોટીવ એન્જીનીયર તરીકે તેમણે નોકરી માટે અરજી કરી પરંતુ બીન-ગોરા હોઇ તેમની અરજી સ્વિકારાઇ નહિ પછી તેઓ કોઇક એંજીનીયરીંગ ફર્મમાં જોડાયા. ૧૯૧૨માં તેમણે વેપાર શરૂ કર્યો. ૧૯૪૬માં તેઓ નીવૃત્ત થયા અને પ્રોપર્ટીના ભાડાંપર અને નાણાધીરી પોતાનો નિર્વાહ કરતા હતા.

૧૯૧૮ના ઇન્ફલુએન્ઝાના ઉપદ્રવ વખતે તેમણે પા ૧૦૦૦ ઉપરની કીમતની દવાની બાટલીઓ હેલ્થ ડીપાર્ટમેન્ટને આપી હતી. એ ઉપરાંત હોસ્પીટલો, સ્કુલો, ચર્ચો અને વિદ્યાર્થીઓને સારી મદદ કરી હતી. સ્વદેશમાં પારસી સંસ્થાઓને તેમણે રૂા. ૭૪૩૧-૨-૦ની સખાવત કરી હતી. મરહુમ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા અને આઠ પુત્રોને મુકી ગયાં છે જેમાંના સાત સ્કુલોમાં શિક્ષકો છે. મરહુમના રૂહને ઇશ્વર ચિરશાંતી બક્ષે અને તેમના કુટુમ્બીજનોને ધીરજ અને હીંમત પક્ષે.

નોંધ અને સમાચાર

(૮૬ પાનાનું અનુસંધાન)

દારૂની બદી

રેવરન્ડ સ્ટેનલી બી. સડબરીએ કહ્યું કે દારૂની બદીનો સવાલ આજે કોમનો સૌથી મહત્વનો સવાલ છે, એવો અંદાજ કાઢવામાં આવેલો છે કે ૬૦ થી ૬૫ ટકા ગુના દારૂની બદીથી થાય છે.

કેપટાઉનમાં પોલીસે ઉખાડી કાઢેલી મીટીંગની નોટીસો

કોંગ્રેસ ઓફ ધી પીપલની માર્ચ તા. ૧૩મીના ગ્રેન્ડ પરેડપર મળનારી મીટીંગની મકાનોપર ચોડવામાં આવેલી નોટીસો કેપટાઉનની પોલીસે ઉખાડી કાઢી હતી. નોટીસો વીક એન્ડ દરમીયાન ચોડવામાં આવી હતી.

આભાર

શ્રી. લાલભાઇ ભીખાભાઇ પોતાની દીકરી ચિ. વનીતાના લગ્ન શ્રી. ચુનીલાલ મુળજી ભાઇના પુત્ર ચિ. દિનકરરાય સાથે તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરીના જોહાનીસબર્ગના પાટીદાર હોલમાં શ્રી. ઉમીયાશંકર જોખાકરના હસ્તે હીંદુ વિધિથી થયાં હતાં તે શુભ પ્રસંગે જે ભાઇબંધ મીત્રોએ જાતે સહાયતા આપી હતી તેમજ આશિર્વાદ આપ્યા હતા તેમજ પત્રો તથા તારો દ્વારા આશિર્વાદના સંદેશા પાઠવ્યા હતા તેમજ ભેટો આપી હતી તે સર્વેનો આ પત્રદ્વારા હાર્દીક આભાર માને છે.

શ્રી પ્રીટોરીયા હીંદુ સેવા સમાજ

શિક્ષકો જોઇએ છે

ઉપરોકત સમાજની શાળા માટે અનુભવી અને સેવાભાવી ચાર ગુજરાતી શીક્ષકોની જરૂર છે.

લાયકાત સાથેના અરજીપત્રો નીચે જણાવેલ સરનામે તા. ૩૦ માર્ચ ૧૯૫૫ સુધીમાં મળી જવાં જોઇએ.

લાયકાત અને અનુભવ મુજબ પગાર આપવામાં આવશે.

ડી. ડી. પટેલ,
એન. એમ. પટેલ.
સમાજની મંત્રીઓ.
૧૫૩ બુમ સ્ટ્રીટ, પ્રીટોરીયા.

ગુજરાતી પ્રેસનું સંવત ૨૦૧૧ નું પંચાગ

કીંમત શી. ૫-૬
પોસ્ટેજ યુનીયનમાં પે. ૩
યુનીયન બહાર પે. ૬
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ
'Indian Opinion'
Private Bag,
Phoenix. Natal.

નવલ કથાઓ

ઇંદીરાના આપવીતી	૫	૩
મંગલ સુત્ર	૧૨	૬
છેલ્લો અભીનય	૯	૬

બીજા પુસ્તકો

ભૂદાન યજ્ઞ	૨	૦
શ્રેયાર્થીની સાધના (કીશોરલાલ મશરૂવાળાનું જીવન)	૭	૬

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

સંસાર ધર્મ	૬	૦
જીવન શોધન	૮	૦
દીપ નિર્વાણ (દર્શક)	૭	૦
પુણ્ય પરવાર્યું નથી	૫	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

સોક્રેટીસની સફર

હીંદના ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોક્રેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત શી. ૩-૬.
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઇફ ઓફ કનેડા
ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ
ઉપરાંત
દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝનના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ. તેમજ અત્રેની ઇમીગ્રેશન અંગેનું કોઇ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગતીએ થઇ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.
100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of

INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their **POSTAL ORDER** with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઈની કીંમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટેજ ઉમેરવા વિનંતી છે.

ને. રોડેશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સધન રોડેશીયા ૯ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,

DURBAN.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—ભેબી બાળકો માટે જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીચીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૩–૨૬૫૧

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘરે બેઠા અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવાં રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા, યોર્કશાયર ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,

JOHANNESBURG.

સોપારી સાથે ખાવાના પાન

પાનનો ઓર્ડર મોકલતી વખતે ઉગાડનાર ને પરબારૂં લખતાં નહિ ચુકશો.

કોઈ પણ જાતના અને કોઇ પણ જથામાં હોલસેલ ભાવે.

આખું વર્ષ પુરા પાડીશું.

અજમાવી ખાત્રી કરી જુઓ.

નીચેના શીરનામે લખવાનું નહિ ચુકશો :

COTTON LANDS BETEL LEAVES GROWERS CO.,

P. O. Box 7,

VERULAM, NATAL.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : **KAPITAN.**

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું ટકાઉ આદુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ શી. ૧–૬ રતલ, અથાણા માટે કાચી કેરી શી. ૫–૦ ૧૦૦. પાપડ શી. ૮–૦ ૧૦૦. પોસ્ટેજ જુદુ.

કપુરી અને સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેજ જુદું. ગોળ બાસ્કીટ શી. ૧૦–૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટ શી. ૧૬ ડઝન.

હમો ચોખા, દાળ વિગેરે દરેક જાતની ગ્રોસરી અને મસાલો રાખીએ છીએ.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2626.